

Izhaja vsak četrtek in velja
• poštino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 D, pol leta 16 D, četrti leta 8 D. Izvea Jugoslavije 64 D. Naročina se poslje na upravnštvo Slov. Gospodarja v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se dopošilja do opombe. Naročina se plačuje v naprej. Tel. interurban 113.

Posamezna številka stane 1.50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

32. številka.

Maribor, dne 12. avgusta 1926.

60. letnik.

Pozdravljeni!

Težko je danes kmetu, zato pozdravljeni vsi, ki se mislite na njega. Kakor solnčni žarek skozi temne oblake je kmetu zavest — nisem zapuščen.

Pozdravljeni vsi, ki prihajate te dni od vseh strani na razgovor, kako pomagati kmetu v njegovem težkem položaju. Vi, ki ga res ljubite, duhovniki njegovi, učitelji in inteligence, ki se ne sramuje pomagati kmetu in ljubi njegovo grudo in njega, njegovo vero in njegov jezik!

Ljudstvo, ki se boš zbral in prišlo na romanje k Mati milosti, budi pozdravljen in blagoslovljena naj bode Tvoja molitev in izpolnjene Tvoje želje!

In še Vi vsi, ki ste te dneve doma, pa mislite na nas, kakor bomo tudi mi na Vas, ki čutimo skupno bol in skupno veselje, da je ves narod kot ena družina, pozdravljeni!

Karkoli bodo nudili kmetski dnevi, naj bo malo, naj bo veliko, v dobro naj bo našemu kmetu. Zato pozdravljamo!

Proti ljudstvu.

Dandanes je že tako v navadi, da se jemljejo ljudstvu njegove pravice, da so ljudje postali že brezbržni, kakor da je to samoposebi razumljivo. Kadar se pa zruši zopet taka velika ustanova, kakor je recimo okrajni zastop, tedaj pa kmetje zopet postanejo pozorni, tedaj zopet začutijo, da se bo treba resno postaviti v bran proti vsem, ki jemljejo ljudstvu pravico za pravico. Žal, da moramo danes znova pokazati na tako početje. Mariborski veliki župan dr. Pirkmajer, samostojni demokrat, je s pomočjo radičevcev na delu, da uniči vso samostojnost okrajnih zastopov. To dokazuje posebno njegov nastop proti mariborskemu okrajnemu zastopu.

Mariborski okrajni zastop je delal.

Do prevrata so imeli mariborski okrajni zastop Nemci v rokah. Ko pa ni bilo mogoče tedaj takoj razpisati volitve, je prevzel vodstvo po nalogu vlade v Ljubljani dosenjanji gerent okrajnega zastopa, g. dr. Josip Leskovar. Kar je on vodil okrajni zastop, je delo v dobrobit kmeta in kmetskih občin tako napredovalo, da se je res pozna. On je sprožil sklep z dne 23. 1. 1919, da prispeva okrajni zastop za popravo občinskih cest občinam do 50%. In tako je okrajni zastop izplačal za občinske ceste l. 1919 6363 din., l. 1920 10.012 din., l. 1921 7908 din., l. 1922 20.708 D, l. 1923 28.975 din., l. 1924 47.921 din. in l. 1925 51.100 D. Poleg tega je seveda oskrboval vse dosedanje okrajne ceste in naprave ter upeljavalo nove. Omenjam le popravo ceste čez hrib Slatenek, odstop brez odškodnine prostora za državno cesto Št. Ilij—Velka, novo okrajsko cesto Malna—Velka, prevzetje občinske ceste Krčevina—Rošpoh kot okrajsko cesto, prevzetje občinske ceste Sv. Miklavž—Rogač—Sp. Hoče—Zg. Hoče—Pohorje za okrajsko cesto. Napravil je nove mostove in sicer šest novih lesnih in šest novih železobetonskih. Kjer je bilo potrebno, je napravil nove cestne ograje, nakupoval gramozne lame. Za cenejše popravljanje je nabavil traktor z vozom in za stiskavanje cest pa cestni parni valjar. Za povzdigo živinoreje je dajal številne podpore in nakupoval plemensko živino. Okrajni zastop je pod vodstvom dr. Leskovarja vzorno deloval in do sedanjega velikega župana mu je še vsak to tudi priznal.

Zadnji Mohikanec.

Povest iz leta 1757.

Pe J. F. Cooper-ju predelal Al. Benkovič.

9

Kmalu nato pa je pridrvela nazaj vsa tolpa z divjim vpitjem. V trenotku je bila slaba pregraja razmetana, divjaki pa so od obeh strani udriči v jamo ter svoje žrtve z zmagoslavnim tuljenjem vlekli na plano.

Zmagoviti divjaki niso ravnali z ujetniki kruto, kot je bila njih navada. Samo nekateri so s poželjivimi očmi otipavali okraske Heywardove uniforme, na strogo povelje poglavarjevo pa so se tudi ti umaknili. Iz tega je sklepal Heyward, da nameravajo z njimi kaj posebnega. Še enkrat so divjaki jamo natanko preiskali, ko pa niso našli njega, ki so ga iskali, so venomer z jeznim glasom klicali: »Dolga puška! Dolga puška!«

Heyward se je delal, kakor bi ne razumel, kaj hočejo. Poglavar se je nazadnje obrnil k Magvi, ki naj bi jim bil za tolmača.

Ko se je Heywardovo oko srečalo z očesom njegovega prejšnjega vodnika, ga je njegov zlobni pogled nadal z grozo, da je naglo pogledal v stran. Vendar mu je reklo, čeprav s proč obrnjenim obrazom:

»Zviti lisjak naj pove neoboroženemu nasprotniku, kaj hočejo zmagovalci vedeti od njega.«

»Vprašujejo po lovcu, ki pozna pota skozi gozdove, je odgovoril Magva. »Kje je Dolga puška?«

»Ni ga tu — ubežal je!«

Magva je zmajal z glavo in reklo:

»Ali je mar ptič, ki razprostre peruti in leti, ali pa riba, ki plava pod vodo?«

»Čeprav Dolga puška ni riba, pa zna vendor plavati. Ko je zmanjkal smodnika, je splaval po vodi, prav takrat, ko so bile oči Huroncev za oblakom.«

»Zakaj pa je ostal beli poglavar?« je vprašal nejvern Indijanec. »Ali je on kamen, ki se potopi na dno, ali pa ga peče skalp?«

»Da nisem kamen, bi lahko potrdil vaš tovariš, ki je padel v vodo, ako bi bil še živ, je odgovoril Heyward bahasko, kakor je bila navada Indijancev. »Mi belci imamo za strahopeta vsakega, ki pušča ženske same.«

Magva je zamrmral nekaj nerazumljivih besed, potem pa je vprašal znova:

»Ali znajo Delavari prav tako dobro plavati kot po gozdovih laziti? Kje je Veliki gad?«

Heyward je spoznal iz tega vprašanja, da so njegovi sovražniki bolje nego on poznali Mohikanca, zato je odvrnil:

»Tudi njega je odnesla voda.«

»In Hitri jelen?«

»Ne vem, komu pravite Hitri jelen.«

»Unkasu!« je odgovoril Magva. »Sin Velikega gada je Hitri jelen. Ali je skočil preko reke, da je prišel v gozd?«

»Ako misliš mladega Delavara, potem je odplaval tu di on.«

Ko je Heyward to reklo, so se oči vseh okrog stojecih Indijancev obrnile v Magvo, zahtevaloč, naj jim razloži, o čem sta se menila. Njih tolmač je pokazal na reko. Razumeli so to kretnjo in pričeli grozno kričati. Nekateri so kot besni tekali semterja in mahali z rokami po zraku, drugi pa so pljuvali v reko, kakor za kazen, da je ubež-

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravnštvo sprejema naročino, inserate in reklamacije.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprtje reklamacije so poštne proste. Čekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

Centralizem zahteva novo žrtev.

Do letos je državna oblast pustila delovanje okrajnega zastopa v miru, saj mu ni ničesar mogla očitati. Njena dolžnost bi pa bila, da bi razpisala volitve v smislu še obstoječih zakonov, česar pa ni storila, ampak se je spravila na delo, da zatre ſte to ustanovo ljudskega gospodarstva in ga spravi v svoje roke. Mariborski veliki župan, ki mu je v prvi vrsti briga, da nasiti centralistični pohlep Beograda po smislu svoje demokratske stranke, je začel letos boj proti avtonomnemu okrajnemu zastopu. Dne 24. marca t. l. je zahteval, da bo on posegel vmes, za katere ceste se bode dajalo kredite, zahteval vsa potrdila, da bo lažje kontroliral, v kar pa po zakonu seveda ni upravičen. Dne 21. maja t. l. je odredil, da se zneski nad 50.000 dinarjev sploh ne smejo uporabljati, razen če on to dovoli.

Zahteval je, da se pregled gospodarstva okrajnega zastopa s potrdili pošlje na srezko poglavarstvo. Okrajni zastopi pa po še obstoječih zakonih gospodarijo sami s svojim premoženjem in nimajo ničesar opraviti s srezkim ali okrajnim glavarstvom. Deželni odbor po svojem odboru je imel pravico nadzorovanja, a nikdar ne državna politična uprava. Toda našim centralistom gre za to, da se ljudem sploh vzame vsaka beseda pri državni upravi, še pri cestah in okrajnih zadevah, da bo še tu odločil veliki župan, oziroma Beograd.

Odlčna obramba ljudske pravice.

Dr. Leskovar in ves sosvet je zoper vsak udarec proti zakonitim pravicam, ki so jih kršili razni odkloki velikega župana, protestiral. Ni se hotel in ni se mogel ukloniti, če je hotel braniti pravice ljudstva. Toda ti ljudje, ki so jim ravno branili pravice ljudstva. Toda ti ljudje, ki so jim premoženjem in nimajo ničesar opraviti s srezkim ali okrajnim glavarstvom. Deželni odbor po svojem odboru je imel pravico nadzorovanja, a nikdar ne državna politična uprava. Toda našim centralistom gre za to, da se ljudem sploh vzame vsaka beseda pri državni upravi, še pri cestah in okrajnih zadevah, da bo še tu odločil veliki župan, oziroma Beograd.

A ni še vseh dni konec.

Zelo, zelo se motijo omi, ki misljijo, da bo našemu ljudstvu vseeno, da ne bo več protestiralo zoper kratenje že priborjenih pravic. Ljudstvo ima znova dokaz, kako demokratizem stremijo le za tem, da ljudstvu uničijo vsako samostojnost, vzamejo vsako besedo. Ljudstvo vidi, da tudi radičevcem, katere je veliki župan blagovolil počastiti z vodstvom okrajnega zastopa, ni za drugo kot za oblast in da prav pohlevno jedo iz rok demokratske gospode, Radič v Beogradu, drugi drugod, če tudi le drobtine, za pravice ljudstva pa se brigajo kot vlada za letošnjo povodenj. A v našem kmetu še ni strta in ne bo strta tista sila, s katero se bo boril dalje, priboril si svoje pravice, da bo na svoji zemlji svoj gospod. In zato naj si zapomnijo vši, ki so povzročili ta preobrat pri mariborskem okrajnem zastopu, da še ni vseh dni konec!

SDS proti ljudstvu, obrtniki proti SDS.

Vsek narod ima kako posebno domačo nadlogo. Tudi slovenski narod jo ima. In to je SDS, samostojna demokratska stranka. Vodja te stranke, dr. Žerjav, je dal stranki pečat svoje protislovenske gospodarske politike. Vsi

sloji naroda čutijo to, kmetski, pa tudi obrtniški. Po naših vaseh se je že lepo začelo razvijati obrtništvo, ki naj bi poleg kmetijstva in rudarstva postal tretji steber naročeve gospodarske moči. A kakor je SDS storila slovenskemu kmetu in slovenskemu delavcu že toliko krivic, da so kmetje in delavci, ki bi bili v tej stranki, le še bele vrane, tako je zadnji čas ravno obrtniški stan, ki je do zdaj zuplal SDS, začel premišljevati, če ni morda ravno to krivo, da se mu slabu godi in da mu preti gospodarski polom, ker se je naslonil na SDS.

»Dobrote« SDS obrtnikom.

SDS in njeni voditelji so vodili od prevrata sem veliko akcijo, ki so jo pa popolnoma zavozili — spraviti namreč podjetja v poštene slovenske roke. A znano je, kako se je to godilo! Afera za afero se vrsti v kratki dobi teh let, katere »dičijo« SDS in dr. Žerjava. Česar niso dosegli zlepa, so hoteli s silo. Znane so dr. Žerjavove draginjske odredbe, zapiranje in kaznovanje trgovcev in obrtnikov. Poleg domače gospodarske politike, s katero je pa SDS le škodila obrtnikom, pa je s svojo centralistično politiko izpodkopal tla vsemu slovenskemu gospodarstvu. Beograd ima vse, Slovenija nič — to je posledica vsega političnega dela SDS v teh letih. Industrija v Sloveniji zastaja, trgovstvo se ne more razviti, obrtniki, karkoli pač so, s skrbjo gledajo v bodočnost, ker čutijo, da jih je SDS zvodila v pravo gospodarsko sužnost. In kaj hoče še zdaj SDS, ali še nima dosti? Ne še!

Obrtnik naj poljubi bič, ki ga tepe!

SDS hoče, da še to storijo slovenski obrtniki. Volitve so v trgovsko in obrtno zbornico. Neki celjski komitaši so že začeli pošiljati trgovcem in obrtnikom okrožnico, v katero so natrosili vse polno laži in goljufije, češ, da je njihova lista — skupna, enotna lista. Na ta način želijo preslepit vse, ki imajo pravico voliti v trgovsko in obrtno zbornico, da izvolijo le pristaše SDS. Ti komitaši bi pač radi imeli, da bi nihče ne izvedel o njihovem početju. A dolžni smo povedati resnico javno vsem: Če bodo obrtniki volili v smislu okrožnice, ki jih pošilja celjski komite, bo poljubljali bič, ki jih bo tepel še dalje in še bolj.

Proti kurateli SDS — stanovska lista.

Gospodarska lista SDS je prava klikska politika živovskega kova. SDS je poizkusila letos iznova, da bodo trgovci in obrtniki poklenili pred njo. A zgodilo se je proti pričakovovanju SDS — obrtniki vseh skupin so se že zdržali in sestavili skupno stanovsko listo. Iz te liste pa so izpustili vse prigrajanče in voditelje agromerkurske SDS. Slovensko obrtništvo je postavilo pred volilce odločitev: Ali bomo sami po svojih stanovskih tovariših gospodarili v svoji trgovski in obrtni zbornici, ali pa bomo še nadalje pod kuratelo SDS. Odločitev bo padla proti kurateli, proti SDS — za stanovsko listo slovenskih obrtnikov!

O viničarski organizaciji.

(P. Rozman, tajnik Viničarske zveze.)

V vinorodnih krajih okrajev Ljutomer, Ptuj in Maribor tvori veliko množino prebivalstva viničarski stan. Ta dosedaj nepoznan, od javnosti neupoštevan najstarejši delavski stan se je začel probujati. Krute povojne razmere so našemu viničarju vzbudile stanovsko zvest in smisel za združenje in organizacijo. V Ljutomeru se je ustanovila

nikom pomagala uiti. Zopet drugi so pretili ujetnikom in eden je celo zagrabil Elizo za bujne kodre, ki so ji kot plašč padali preko ramen, ter ji nož sukal okrog glave, kakor bi hotel pokazati, kako jo bo oropal te lepote. Heyward je obupno poskusil, da bi priskočil na pomoč svoji nevesti, čeprav je imel zvezane roke. Pri tej priči pa mu je Indijanec težko roko položil na ramo. Izprevidel je, da bi bilo brezuspešno, protiviti se svoji usodi.

Nato se je poglavar dalj časa posvetoval s svojimi vojščaki. Videti je bilo, da so soglasno nekaj sklenili. Prišleki so oropani čoln in ga potegnili do skale. Poglavar je namignil ujetnikom, naj vstopijo. Ker je bil vsak upor zaman, je Heyward vstopil prvi in dal drugim zgled, naj se pokrene. Za njim sta vstopili sestri in David Gamut. Ko se je bil ustropil na svoje mesto še krmkar, ki naj bi čoln vodil skozi nevarne vrtince, so ostali divjaki poskali v reko in plavali za njimi.

Cez nekaj minut so ujetniki izstopili na južnem bregu poševno od kraja, kjer so se bili vkrcali prejšnji večer. Divjaki so se zopet posvetovali. Medtem so bili pripeljali konje, ki so bili bržkone s svojim rezgetanjem izdali celo družbo. Zdaj se je tolpa razdelila. Poglavar je zasedel

»Strokovna zveza viničarjev«, ki kot predstaviteljica več tisoč družin viničarskega stanu stopa vedno bolj in bolj v našo javnost. Namen te viničarske organizacije je, strniti pod svoje okrilje vse slovenske viničarje, boriti se zanje in za njihove pravice, upostaviti na temelju krščanskih načel pravične delovne pogoje ter jih socialno in strokovno naobraziti.

Vsled napačnega pojmovanja naših stremeljen se je rodila neka nasprotovanja proti naši strokovni organizaciji. Očita se nam, da smo proti obstoječemu družabnemu redu, da hočemo agrarno reformo vinogradov in da s svojimi zahtevami krščimo občestvo z drugimi stanovi, ki živijo z nami, posebno s kmeti. Te trditve niso na mestu in imajo samo namen nas osovražiti pri kmetih, ker hočemo svoj stan združiti ter mu priboriti mesto enakovrednih z drugimi stanovi. Zato smo primorani javno in odkritosčeno povedati svoj program ter podati pojasnila o svojem stališču tistim, ki nam stojijo najbliže, pa nam jih take napačne govorice lahko storijo nepratijske.

Res! Vedno in povsod povdarijamo, da je treba sedajni kapitalistični gospodarski red izpremeniti zato, ker je njegov prevladujoči glavni cilj izkorisčanje ter nasilje moč nejsegad nad šibkejšim, bogatega nad revnim. To je duh tistega kapitalizma, ki je tudi na tisoče slovenskih kmetov spravil na beraško palico ter jim z oderuštvom ugrabil milijarde premoženja in ki sedaj izsesava vse stanove Slovenije. Kapitalizem je naš skupni sovrag! Ta kapitalistični duh še danes vlada; še danes v večini zmaguje mrtva stvar nad duhom življenja, ne samo v posedujočih slojih, ampak tudi med delavstvom, to odkrito povemo. S takim materijalno mišljencem, ki pozna le bogastvo in njega pohlep in kopiranje, se veliko greši na obeh straneh. Proti temu kapitalističnemu mišljencu pa tudi povsod naglašamo, da je edini pripomoček za ozdravljenje današnjih gospodarskih in socijalnih razmer praktično krščanstvo, krščanstvo pravičnosti napram vsakomur, krščanstvo ljubezni do potrebnih! Iztrebiti je treba iz duš pogubne nazore in nagnjenja samopasnosti, dobičkarstva in izkorisčanja in pohlepnosti. Upostaviti pa je treba zopet nauk in zapoved Onega, ki uči, da smo vsi zemljani bratje in sestre med seboj ter da smo vsi — delavec in gospodar — otroci enega Očeta z enakimi pravicami do človeka dostojnega življenja. »Oče naš, kateri si v nebesih, molimo vsaki dan. Kar molimo, tudi storimo! To je praktično krščanstvo, ki nas mora prešiniti in preroditi v nove ljudi! Na podlagi takega krščanstva hočemo upostaviti nov gospodarski red pravičnosti in ljubezni!

Naše vinorodne kraje, zlasti v ljutomerskem in ormoškem okraju, posedujejo največ meščanski krog, gospoda, Herrschatten, grofje itd. Izmed teh so največ tujerodci, tuji državljanji. Vsak najlepši kos zemlje za vinograd je ponajvečkrat zaseden od tuje. Tako je veliko število domačinov brez svoje grude, brez svoje strehe. Vselej lahko dokazemo, če treba resnicno, da je z malenkostimi izjemami položaj viničarja ravno tam najslabiš, kjer služi velikemu vinogradniku. Slabše plače v denarju, neprimerna stanovanja, manj svobode, več trpljenja, več zapostavljanja in šikaniranja po tretjih osebah itd. Če torej mi kot organizacija ščitimo in se borimo za stanovske interese viničarjev, če zahtevamo, da naj ima viničar pošten, človeku vreden obstoj, da naj se v ta namen plače pravično zboljšajo, naj bodo stanovanja viničarjev zdravju, pravnosti in viničarskemu gospodarstvu primerna, če zahtevamo kot delavski stan zavarovanje, da naj se uzakoni viničarski red, nam tega nihče ne more štetiti za zlo, to je naša pravica in — vsaj z ozirom na naše otroke in družino — naša svetačnost.

Kar pa zadeva vprašanje agrarne reforme vinogradov: Nikoli mi krščanski viničarji nismo učili ali pa sploh mislili: Tovariš, kar danes vidiš pri bogatinu, ali pri veleni vinogradniku, glej, da čimpreje pridobiš sebi! Ampak mi zahtevamo zase samo pošteno, človeka dostoyno življenje ob pravičnih delovnih pogojih. To je samo nujna borba za obstoj našega življenja, katero nam je Bog dal in z njim vred tudi pravico boriti se zanje.

Da smo kedaj v organizaciji nastopili proti kmetu ter namenoma krščani prijateljske odnosaje med obema stanovoma, nam nikdo ne more očitati in ne dokazati. Naš Krek je rekel: »Kmet in delavec sta absolutno nedeljiva enta.« Tega se mi v polni meri zavedamo in nimamo sploh povoda drugače storiti. Saj je viničar pri delu večine kmetov

Ako Magva noč poslušati, potem zna beli vojščak tudi molčati.«

Divjak je nekaj povedal svojim tovarišem, stopil malo v stran in namignil Heywardu, naj pristopi. Pričel se je med njima daljši razgovor. Z veliko premetenostjo se je skušal major Indijancu prilizniti. Opisal mu je kolikor mogoče blesteče vse nagrade, ki jih dobti, ako bogatemu Škotu vrne hčer. Oponašajoč Indijance v načinu njih govorenja, je rekel:

»Poglavar Viljem-Henryja bo tako uslugo poplačal, kakor se spodobi velikemu vojščaku. Magva ne bo več nosil okraskov od cina, ampak od zlata. Njegov rog bo pol smodnika. V njegovem žepu bo toliko doljarjev, kot je kamenja na bregovih Horikana, divjačina mu bo lizala roko, ker bo vedela, da ne more ubežati pred izvrstno puško, katero bo nosil Magva. Moja darila pa bodo še večja kot Škotova. Jaz — jaz bom —«

»Kaj hoče dati mladi poglavar, ki prihaja od izhajajočega solnca?«

»Potok ognjene vode (žganja) bo tekel pred vigvamom Magve. To napravi Indijancu srce lažje kot je perje kolibira in sapo slajšo kot je duh divjega kovačnika.«

Zviti lisjak je pazljivo poslušal Heywarda, a tudi nju se je bralo z obraza, da ne zaupa prav belčevi ponudbi. Nasadnje je rekel:

»Dosti. Zviti lisjak je moder poglavar. Bomo videli, kaj bo storil. Pojdži zdaj in imej usta zaprta. Kadar bo Magva govoril, bo čas, da odgovoriš.«

Heyward se je naglo umaknil, da bi ne vzbudil nezaupljivosti ostalih divjakov. Pomagal je sestrama v sedlo in jima medtem poščepal nekaj impodbijajočih besed. Davidovo kobilje je drugi oddelek vzel z sabo. Pevec in Heyward sta moralia torej hoditi poč. Magva je stopal naprej,

še danes najboljše plačan, ker dobi za čas dela hrano in še povrh toliko plače v denarju, kakor pri gospodi brez hrane. Kmeti viničarji tudi niso izpostavljeni tolikim šikanam kakor gospodki, in še se najde, da viničar in njegov gospodar-kmet tvorita nekako skupno družinsko občestvo. Zgodilo se je sicer, da smo v posameznih slučajih morali odločno nastopiti za pravice viničarja; ne pravimo pa, da so zaradi nekaterih vsi kmetje napram viničarjem slabii, kakor bi ne bilo prav, če bi zaradi nemarnosti nekaj naših oseb obsodili vse viničarje kot take. Razrednega boja ne maramo in ga tudi nećemo izzivati. Rama ob ramih bo! Kmet, delavec, obrtnik — takozvani mali sloji — naj se združijo, organizirajo, vsak po svoji strokovni organizaciji proti kapitalizmu, ki piše kri nam vsem. Kakor v kmetski državi, naj pred vsem kmet in kmetski delavec (viničar) držita skupaj ter se uveljavita v skupnem prizadevanju, da si priborita sadove svojega dela.

Tako je naše stališče. Nezadovoljstva ne bomo užigali, za pravice pa se bomo borili dosledno tam, kjer so res krivice. Naše zahteve za zboljšanje položaja bodo samo tolake, v kolikor so pravične in socijalno dobre. Vedno se bomo ozirali na dejanske potrebe posameznikov, kakor tudi skupnosti vseh stanov.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Občinske volitve v Srbiji. Po Srbiji imajo občinske volitve bolj političen kot pa gospodarski značaj in sicer zaradi tega, ker je politikarstvo v malem zelo razvito po srbskih občinah. Zato so občinske volitve vsaj tako burne kakor državnozoborske. A tako, kot se godi zdaj v Srbiji, bi se pa klub temu le ne smelo goditi. V tem volilnem boju so ubili že sedem uglednih pristašev dr. Davidoviča in pobojo se še vedno nadaljujejo. Ljudstvo je do skrajnosti ogorčeno. Radikalni minister Simonovič je v svojem okraju osebno hodil od hiše do hiše in je v spremstvu — orožnikov agitiral za radikale. V Beogradu so nekega Bočića, ki je upal reči besedo zoper dosedanje radikalno politiku, izključili iz stranke, kar pa je povzročilo nove spore v radikalni stranki. Sam ministrski predsednik Uzunovič je imel preteklo nedeljo govor na shodu radikalov za beograjsko občino. O izidu volitev, ki se vršijo dne 15. t., m., bomo prihodnjih poročali.

S korupcijo ima odbor, ki je bil posebej za to izvoljen — še vedno veliko posla. Zdaj obdelujejo neko bencinsko afero, v kateri je bila država za težke milijone oškodovana.

Pomoč poplavljencem je izostala, kakor je bilo seveda pričakovati. Denar, ki se je odtegnil uradnikom, duhovnikom, učiteljem in tudi invalidom, se ni uporabil za pomoč poplavljencem, ampak za neki posebni fond, kakšnega je nekoč imela Srbija in je z njim izvojevala vojno 1. 1912-13. Radikalno-radičevska vlada je znova pokazala, da so je le beseda, kadar gre za kmeta. Naši poplavljenci po Sloveniji so dobili vsi položnice z višjim zneskom davka, kakor lansko leto ob dobri letini. Za ta dar se bo slovenski narod radikalom in radičevcem ob prilikah zahvalil. — Zoper zanemarjeno delovanje vlade v tem oziru so voditelji strank v opoziciji zahtevali nujno sklicanje narodne skupščine, da se tu obravnavajo a hitri pomoči ponesrečencem.

Spor med SHS in Bolgarijo. Kmalu bi zagrmeli topovi na meji med našo in bolgarsko državo. Po inozemskih listih so se razsirile zelo razburljive vesti. V spor so posegle tudi velesile, posebno se je postavila na noge Anglija in sicer za Bolgarijo. Naše zunanje ministrstvo, ki ga prav slabovodi radikal dr. Ničič, je mnogo krivo, da zdaj vse Evropo gleda na nas kot krivce vsega spora. Naša vlada se je zdaj po dolgem premisleku odločila, da bo poslala v Sofijo ostro pritožbo zoper bolgarske komitaše, ki delajo nemir ob naši državni meji. V zvezi s temi dogodki se tudi razpravlja, da bi vso Makedonijo dali pod vojaško upravo in bo general glavni gospodar v Makedoniji.

Dr. Korošec v položaju. Dr. Korošec, ki ima sedaj veliko večjih shodov po Sloveniji in drugod, je podal odločne izjave zoper sedanjo vlado, ki je zavozila notranjo in zu-

šestorica Huronov pa je šla ob straneh in za ujetniki s previdnostjo in pazljivostjo, ki ni popustila niti za trenutek.

Tako so molče hodili nekaj časa. Molčanje je prenehalo samo takrat, kadar je Heyward kaj tolažljivega rekel deklincam, ali pa kadar je David globoko vdihnil, češ, da je udan v svojo usodo. Pot jih je peljala v nasprotno stran od Fort Viljema. Heyward je še vedno natihem upal, da se Magva ne bo mogel ustavljati njegovi vabljeni ponudbi. Miljo za miljo so korakali skozi brezkončne gozde. Prav nič ni kazalo, da bo kmalu konec napornega potovanja.

Edina Kora se je spominjala dobrega sveta lovčevega in kadarkoli je bila prilika, mimo jezdč na lomila kako vejico. To pa so skoro onemogočili pazljivi Indijanci, ki so jo vedno zasledovali z mračnimi pogledi. Posrečilo se ji je, da je odlomila precej veliko sumahovo mladik in je isti hip izpustila na tla rokavico, da bi še bolj opozorila prijatelje. A eden izmed Huroncev je opazil njenovo zvajčko, pobral rokavico, jo dal nazaj, nalomil še več vejic, kakor bi bila kaka žival napravila škodo, ter je roko s takim pretečim pogledom položil na tomahawk, da je deklica opustila vse podobne poskuse. Konjska kopita so sicer zapuščala sledi, a tudi drugi oddelki Indijancev je imel konje s sabo. Zato ta znamenja niso mogla biti vodnik.

Magva se je ves čas le redkočrat obrnil in ni zinil besede. Ravnajoč se samo po solncu, je bržkone gledal na znamenja, ki so bila vidna samo bistremu očesu indijanskemu. S sigurnim korakom je šel naprej po brezkončnem gozdu, katerega so rezale majhne doline, menjajoče se z nizkimi griči, žaborečimi potoki in penecimi se rečami. Videti mu je bilo, da ne pozna utrujenosti. Kadar

nanjo politiko, ki pa še posebno s Slovenijo ravna tako kot kruta mačeha s svojo pastorko.

V DRUGIH DRŽAVAH.

O Mehiki in kulturnem boju. ki vlada tam, o katerem smo pretekli teden govorili v posebnem članku, razpravlja ves svet. Napetost je namreč vedno večja. Vlada je cerkve odvzela in jih nadzoruje uradniki. Več cerkva so zvijačni roparji izpolnili, ko so se izdajali za vladine komisarie. Na mnogih krajih se dogajajo prave bitke med katoličani in vladnimi četami. Papež je odredbe mehiške vlade zoper katoliško Cerkev slovesno obsodil. — Tudi »Domovina« piše o tem, seveda prav po svoje. S tem vprašanjem se je zopet razkrinkala, koliko je vredno njen »katoličanstvo«. Čudno, da še tega ne napiše, da so slovenski klerikalci krivi teh bojev v Mehiki. Liberalci so pa po vsem svetu enaki. Najbolj verni so takrat, kadar lastno vero smešijo, najbolj cerkveni takrat, kadar lastno cerkveno organizacijo napadajo. Pa slovenski narod si bo znal prihraniti dogodek, kot so v Mehiki.

Italija jemlje pravico za pravico slovenskemu rodu, kolikor ga je pod njeno oblastjo. Ne le proti duhovnikom, tudi proti ostalim izobraženim slojem, ki si upajo narodu pomagati, je nastopila italijanska vlada. Pretekli teden je razpustila vsa slovenska učiteljska društva, saj so jim italijanska na razpolago. Prišlo je že tako daleč, da so pretekli teden v Trstu javno na ulici pod varstvom policije začigali slovenske knjige. To pa že ni več človeško, to je že barbarsko. A vse to kaže, da Italija še ni nasičena, da ima še mnogo udarcev pripravljenih zoper Slovence. Težko bo vse to zdržati, a kljub temu slovenskega rodu ne bodo zatrli.

Francija hiti popravljati škodo, ki jo je zadela zaradi zmanjšanja vrednosti njenega denarja. Poleg tega je pa storila velik korak naprej, da bi se utrdil mir v Evropi, s tem, da je sklenila z Nemčijo trgovsko pogodbo, ki je odločilnega pomena za boljše razmerje med temi državama, ki sta si po svetovni vojni še najdalje ostali nasprotni.

Nasilnik izgublja moč. Španski diktator Primo de Rivera, ki nasilno vlada v državi s pomočjo vojne, policije in nekake španske orijke, je zgubil glavno oporo, vojašstvo, ki se mu ne pokorava več. Vsled nepokorščine bodo mnogi visoki častniki odstavljeni, če se jim še kaj hujšega ne bo pripetilo. A kljub temu de Rivera ne bo več dolgo gospodral v državi.

Madjari za Italijo. Horthy je rekel: »Nemčija nas je s svojo vojno pahnila v žalost. Mi zremo na Italijo, na fašistovsko Italijo! Vse naše simpatije so za Italiane, s katerimi smo si slični po značaju in sorodni po plemenu.« Taka izjava precej pove, da segajo prsti Italije še dalje kot do Rakka.

Zaveznična Rumunija sklepa z Italijo prav tesne vezi. Na videz navadni obiski članov rumunske kraljeve hiše v Italiji so vendar velike politične važnosti. Čudno je, da dr. Ničič ne vidi, kako Italija krog in krog Balkana kuje svoj sklep, da si ga osvoji in bi na ta način postala neomejena gospodarica v južni Evropi. Italijanski listi to odkrito priznavajo. V koliko je pa to balkanskim državam v prid, je pa drugo vprašanje.

Kmetski dnevi v Mariboru 13., 14. in 15. avgusta.

koli so se upehani popotniki ozrli nanj, so videli skozi drevje njegovo temno postavo z nepremično, naprej gledejočo glavo, na kateri se je zaradi nagle, prožne hoje venomer zibalo lahno pero.

A hitre hoje je bilo tudi nazadnje konec. Ko so bili prekoračili globoko dolino, skozi katero se je vili šumeč potok, so se vzpel na višino, ki je bila tako strma, da sta morali sestri stopiti s konj in iti peš. Ko so prišli do vrha, so se nahajali na ravnem prostoru, obdanem z redkim drevjem. Tu se je Magva vrgel pod smrekovo in s tem dal znamenje za počitek, ki ga je bila vsa družba potrebna.

VII. Rešitev v sili.

Previdni Indijanci ni brez namena izbral tega na vse strani strmega griča, podobnega na vrhu odsekani piramide, kajti lahko ga je bilo braniti in skoro nemogoče nascoti. Konje so izpustili, da si poiščajo hrane, ujetniki pa so pod zeleno streho senčnate bukve razgrnili svojo pičlo zalogo in se okreplčali.

Divjaki so bili klub hitriči spotoma ustrelili z lokom srno. Nobene kuhinjske umetnosti niso vzeli na pomoč, ampak planili po njih in hlastno pozirali surovo meso.

Le Magva je sedel ob strani ter se ni udeležil gnusnega obeda. Globoko je bil zamišljen. Zopet je Heyward pričel upati. Sklepal je, da preudarja Indijanec, kako bi prevaril prečeče tovariše in prišel do nagrade. Gnan od te misli se je približal div

Strašne poplave.

STRAHOVITE POPLAVE NA ŠTAJERSKEM.

Povodnji ne bo letos ne konca ne kraja. Komaj si ljudje nekoliko opomorejo od prvega strahu, že pride zopet nalin, reke prestopijo bregove in nova povodenj uničuje še to, čemur je zadnja prizanesla.

Silni nalin, ki je trajal od pretekle sobote zvečer do pondeljka zjutraj, je povzročil skoro po vseh okrajih Štajerske in v velikem delu Kranjske veliko povodenj, ki je ponekod nastopila naravnost katastrofalno. Reke in potoki so tako narastli, kot tega ljudje še ne pomnijo. Zemlja je premočena ter ne more več vode vsrkavati, zato je vsa padavina ostala na površju.

Celje pod vodo.

Najstrašnejše je poplava divjala v Celju in okolici. Take povodnji, kakor je prihrula v nedeljo zvečer, Celjani še ne pomnijo. Vode so neznansko hitro narasle, tako da je bila cela okolica že nekako ob 11. uri zvečer pod vodo. Višek je dosegla poplava v pondeljek zjutraj ob 5. uri, ko je voda dosegla višino kapucinskega mostu in preplavila brv pred okrožnim sodiščem. Celje je bilo pod vodo, posebno proti Gaberju in na Ljubljanski cesti. Vodometer je kazal na višku 4.60 m.

Povodenj je povzročila ogromno škodo. V Gaberju je vdrla v vsako hišo in preplavila vsa pritlična stanovanja. Okoli dveh ponoči je bilo stanje obupno. Ljudje so bili na strehah svojih malih hišic v velikanski nevarnosti in so obupno klicali na pomoč. Alarimirano je bilo vojaštvo in požarna brama, ki sta z nadčloveško močjo reševala, kar se je rešiti dalo. Voda je podirala hleve in odnašala perutnino in prašice. V obupu so ljudje dajali znamenja s streli, ker kljuc sploh ni bilo slišati. Voda je bobnela s takoj silo, da je udrušila vse kljice na pomoč. Podirala je plotove in obzidja, iz stanovanj odnašala jedila, obleko in opravo, zajemala lesne zaloge in podirala vse ovire. Nasip pri Šmarjeti, katerega so postavili vojaki pred 14 dnevi, je voda predrala v dolžini 30 m, kar je nesreča še povečala.

Samo že tovarna Westen tripi ogromno škodo, ki gre v milijone in milijone. Ravnotako razni trgovci, katerim je voda v trgovinah vse blago pokvarila. Na progi pri Štorah je voda izpodjedla tir; železni promet med Celjem in Mariborom je bil ustavljen. Veliko oseb je moralo v nedeljo zvečer dobesedno plavati, da so prišle domov. Pri tem se je zgordila smrtna nesreča. Neki slikarski pomočnik Vengunt je utonil. Hotel je iti ob treh zjutraj domov preko Dočega polja. Ker ni mogel iti peš, se je slekel in je hotel vodo preplavati. Deroča voda pa ga je zgrabila in odnesla; utonil je v valovih.

V okolini Celja je narastla Voglajna v Štorah pri mostu tekom pol ure ob petih popoldne za 45 cm. Po peti urri se je vzdigovala kar vidoma, tako da je ob sedmih zvečer Voglajna preplavila že vse teharsko polje in je drla ob železniškem nasipu mimo Čreta, kjer se je razlila po vsem Čretu do Bežigrada prav do Celja, kjer je bila struga Voglajne ob pol osmiljih zvečer tudi že vsa preplavljena.

Vrtovi ob gostilni pri »Zel. travniku« so bili že vse pod vodo in jedva se je videlo še obrobke plotov. Ker se je ob tem času kar naprej vlivalo iz oblakov, se je bližala katastrofa s hitrimi koraki. Proti 11. uri ponoči so bile v vodi vse vasi od Štor mimo Teharjev, kjer je posebno trpele elektrarna na Razdrtem in Turkov mlin z žago v Teharjih. Polja in travniki Teharčanov, posestnikov iz Čreta in deloma Bukovlaka, so uničena. Saj je že zadnja povodenj napravila po teh poljih nepregledno škodo. Ljudje so ves mesec julij odnašali s travnikov in njiv od Voglajne nanošen prod, ki ga je voda odnesla železniškemu nasipu. Danes je ves prod znova na njivah. Pridelkov sploh ne bo in tudi trave ne. Železniška proga pri Štorah je zopet močno izpodjedena. Obstoja nevarnost, da se železniški nasip na več mestih poruši. Progo so sicer začasno popravili, tako da se je promet vrnil že lahko v pondeljek zvečer, vendar morajo vlaki na poškodovanih mestih voziti skrajno previdno, samo s hitrostjo 5 km na uro.

Sedanja povodenj pomeni za Celje najhujšo katastrofo, katera ga je kdaj zadela. Ljudstvo je obupano in čaka pomoči.

Navodila za kmetske dneve.

Udeležencem kmetskih dnevov v Mariboru! Ne pozabite dati izkaznice žigosati, da ste se kmetskih dnevov res udeležili!

Polovično vožnjo ima le tisti, ki se od domače postaje odpelje, ne pa če bi peš prišel v Maribor in se potem za polovično ceno peljal domov, kar so nekateri vprašali, če velja. Kartu in legitimacijo je treba dati žigosati na odhodni postaji.

Reditelje, ki imajo poseben znak, je nujno potrebno ubogati in jim ne ugovarjati. Enako te reditelje vprašajte za pojasnila, če bi česa želeli izvedeti.

Zastavonošem! Zbirališče za zastave je v šoli IV Samostanska ulica. Zastave naj bodo vsaj do 8. ure tukaj na mestu!

Gledate prehrane za nedeljo naj si udeleženci samo poskrbijo. Prosimo te toliko, da se držijo tegale navodila: Oni, ki so iz ptujske in prekmurske strani, naj poiščejo one gostilne, ki so od frančiškanske cerkve do glavnega kolodvora. Oni s celjske strani gostilne od frančiškanske do stolne cerkve in do Glavnega trga. Udeleženci iz Dravske doline in s Pohorja pa gostilne od Glavnega trga po ostalih ulicah in magdalenskem predmetstvu. Ako se udeleženci tega navodila držijo, ne bo na enem mestu prevečnega navalna. Priporočamo pa pred vsem gostilne, ki so na naše liste naročene!

Na skupnih prenočiščih se je strogo ravnavati po hišnem redu. Pri vsakem prenočišču je reditelj, oziroma rediteljica, ki skrbi za red.

Povodenj v Prlekiji.

Slovenskim goricam in Halozam poplava zopet ni pričanesla. Pesnica je preplavila celo dolino, ki izgleda kot veliko jezero; iznad vodne gladine molijo drevesa in strelje senjakov. Okolina Ptuja je zopet veliko trpela. Rogoznica je tako narastla, da je med Ptujem in Moščanci tekla že čez železniško progo. Vsi potoki od Ptuja do Mure so prestopili bregove. Pri Pušencih je voda izpodjedla progo Ormož—Ljutomer ter za nekaj ur prekinila železniški promet.

Štrašna nesreča vsled narastle Drave v Ormožu.

Preteklo nedeljo in pondeljek je Drava vsled nalinov tako narastla, da letos še ni dosegla tolike višine. Od Maribora do Ptuja ni napravila sicer nobene velike škode, ker jo zajezejuje visoki bregovi, pač pa je začela preplavljati obrežje od Ptuja dalje. Pri Ormožu je v noči od pondeljka na terek povzročila strašno katastrofo. Tekom pondeljka je vodna gladina narastla, da take Drave niti najstarejši ljudje še niso videli. Zvečer je bilo še vedno opaziti daljno naraščanje vode, ki je prinašala seboj mnogo lesa in drugih predmetov, ki jih je odnesla iz gornje Dravske doline. Okrog polnoči pa je nastala katastrofa. Narastla voda je z vso silo pritiskala na obrežne naprave, trgala jezove in odnašala vse, kar se ji je stavilo v bran. Kmalu po polnoči so zaslišali obrežni prebivalci ob Dravi neko sumljivo ječejanje, kmalu nato pa so se razlegali v temno noč obupni kljuci na pomoč. Prestrasheni so ljudje hiteli k Dravi. Voda je kar zaporedoma odtrgala tri mline, in sicer Jeremičevega, Šefovega in Zadravčevega, ter pri nem drugem mlinu pogonsko napravo. Jeremičev mlinar, ki je v mlinu prenočeval, se je radi močnega sunka zbudil in je še tedaj opazil, da plava z mlinom vred že v sredini Drave. Začel je klicati na pomoč ter je skočil v vodo, da bi se s plavanjem rešil na obrežje. Toda deroči valovi so ga potegnili proti sredini, kjer ga je zajel vrtinec. Parkrat se je še slišal njegov kljuc na pomoč, potem pa je brez sledu izginil v mrzlih valovih. Odtrgane mline so valovi odnesli proti velikemu mostu. Radi silno narasla vode, ki je segala skoraj do vrha mostu, so plavajoči mlini zadeli ob mostiča ter jih močno poškodovali. Bati se je, da se most ob nadaljnem naraščanju Drave poruši. Radi sunka so se mlinška ogrodja zdobil, kar je bila sreča, ker bi se sicer lahko prijetilo, da bi se most zajeziel, kar bi povzročilo še večjo katastrofo. Najhujše so prizadeti posestniki, ki jim je voda odnesla mline. Uničene so seveda tudi vse zaloge moke in žita, ki so se nahajale v mlinih. Škoda cenijo na blizu en milijon dinarjev. Tudi raznimi drugimi posestnikom ob Dravi je voda napravila večjo škodo.

V Mariboru in okolici je napravil nalin, ki je divjal v noči od sobote na nedeljo, precejšnjo škodo, ki se v mestu samem sicer ni občutila, ker so kanali vodo sproti odvajali v Dravo, pač pa je pa bila okolica precej preplavljena. Veliko škodo so napravili zopet plazovi, ki so se utrgali na mnogih krajih. Nevarno je narastla Drava ter dosegla največjo višino v letošnjem letu. Drava je morala v gornji Dravski dolini silno razsajati, ker je nosila voda dele mlinov, hlodov, lesa. V Mariboru so lovili les z čolni in posrečilo se je spraviti na suho cele kupe hlodov.

Tudi Šotla je s pritoki preplavila celo dolino med Podčetrtekom in Klanjem. Škoda je zopet velika, ker je voda uničila tudi otavno košnjo.

NA KRAJSKEM.

poplava ni tako divjala, vendar poročajo iz mnogih krajev o veliki škodi, katero je povzročila. V okolini Ljubljane so prestopili potoki bregove ter preplavili več vasi. Najhujše je prizadeta Dolenjska. Vse vode so narastle in poplavile polja. Proga Ljubljana—Novomesto je bila popolnoma obkrožena z vodo.

Na Gorenjskem so se na mnogih krajih utrgali plazovi. Med Bohinjsko Belo in Sotesko je velikanski plaz zasul državno cesto. Vsled naglega padca temperature je začel po gorah padati sneg, tako da so vsi višje ležeči kraji pobeljeni.

Velika železniška nesreča pri Lazah.

V nedeljo se je okrog 5. ure popoldne zgodila pri postaji Laze pred Ljubljano težka železniška nesreča. Ko je

Poročila S. L. S.

Shodi poslanca Vlad. Pušenjaka. V nedeljo, dne 15. avgusta, po rani sv. maši shod v Škalah, popoldan ob dveh v restavraciji Rak Ed. v Velenju zborovanje rudarjev, istotam ob petih popoldan sestank obrtnikov in trgovcev. Na vseh shodih poroča poslanec Vlad. Pušenjak. — V nedeljo, dne 22. avgusta, ob 10. uri predpoldne velik okrajski politično-gospodarski tabor pri S. Frančišku v Savinjski dolini. Govori načelnik SLS dr. Anton Korosec in drugi poslanci. Popoldne istotam seja vseh krajevnih organizacij SLS v okraju Gornjograd. — V nedeljo, dne 29. avgusta, po drugi sv. maši shod na gori Urški. Poroča poslanec Vlad. Pušenjak in drugi.

Shod Slovenske Ljudske Stranke na Dobrni. Dasiravno je lilo, kakor iz škafa, vendar se je shoda SLS na Dobrni v nedeljo, dne 8. avgusta, v društveni dvoran udeležilo več sto mož in fantov. Shod je otvoril in vodil predsednik krajevne organizacije SLS g. Pušnik, ki je dal besedo govorniku narodnemu poslancu g. Franju Žebotu, kateri je došel namesto v Beogradu zadržanega domačega poslanca dr. Hodžarja. Govornik je v poljudni besedi z mnogimi šaljivimi in resnimi primerami raztolmačil ljudstvu sedanji žalostni politični in gospodarski položaj, katerega so zakrivili trije bratci ali tički: Pašič, Pribičevič in Radič. Nad eno leto so že Radičevci s Pucljem vred na vladi, a vsak dan je slabše, davki vedno večji. Radič se je zapisal in zvezal s Pašičem in njegovimi velesrbi. Od tod vse nesreča. To je ravno tako, kakor če se kdo zapiše hudiču! Dobrinci ne bodo sledili onim zaslepencem pri Novicerki, Vitanju in drugod, ki se danes gredo z Radičem in njegovimi kmetskimi zapeljive. Shod je izrekel popolno zaupanje in zahvaljuje Jugoslovanskemu klubu. Po shodu je postal poslanec v razgovoru z zborovalci. Nato se je vršila zaupna seja krajevnega odbora SLS.

pridrvil dunajski brzovlak mimo visečega brega, se je vsled tresljajev lokomotive nenadoma utrgal temeljski plaz ter se vsul na lokomotivo. Z zemljo vred je padlo na stroj drevje, ki je prišlo med kolesa ter povzročilo iztirjenje. K sreči je strojevodja vlak še pravocasno zavrl, tako da se je prevrnila samo lokomotiva, dočim so potniški vozovi ostali nepoškodovani na proggi. Stroj je padel par metrov globoko preko malega mostiča v jarek ter se popolnoma razbil. Kot po čudežu je ostal strojevodja nepoškodovan, kurjaču pa je upognjeno železje zlomilo nogo na dveh mestih. Železniško osobje je po nekaj urah očistilo en tir proge, tako da je bil promet zopet vpustavljen.

Poplavljene proge.

Od Pragerskega proti Zidanemu mostu je bila železniška proga na več mestih poplavljena. Tako nam poročajo iz Poljčan in iz Ponikve, kjer je bila proga po nekod močno v vodi. Istotako pri Sv. Juriju ob južni žel. in v Storah. Pri Rimskih Toplicah je voda odnesla čuvajnico in telefonski aparat, radi česar je zelo pokvarjen telefonski vod. Tudi lokalna železniščica Poljčane—Konjice je bila na več krajih preplavljena. Vsled poščernih naplav in je proga za promet nerabna. Proga je najbolj pokvarjena na novejšem delu med Konjicami in Zrečami. Mostovi so na več mestih pokvarjeni. Kakor je plaz potegnil med Zalogom in Lazami, tako tudi med postajama Zidanim mostom in Hrastnikom. Okrog polnoči so zapazili pri čuvajnici št. 557 to nesrečo, vsled česar je bil promet na obeh tirih začasno ustavljen. Istotako je zaostal promet tekem nedelje popoldne na proggi Zagreb—Zidani most radi ogromne poplave pri Podsušedu. — Savinjska proga je letos že drugič preplavljena. Zlasti v spodnjem delu je čisto pod vodo. Železniški promet je vsled močnih poškodb proga ustavljen. — Od nedelje popoldne sem je začel železniški promet sunčkoma pešati. Najprvo se je zaustavil pri Podsušedu vsled poplave, nato vsled železniške katastrofe pri Lazah in čez noč vsled plaza pri Hrastniku in potem vsled nadaljnjih poplav. Železniško osobje je bilo vso noč na delu, da so se preprečile večje nezgode in da je sproti čistilo proge. V pondeljek je bil promet zopet vpustavljen.

Zaključek.

Splošno mnenje je, da je letos v Sloveniji, zlasti na Štajerskem, škoda radi deževja in poplav večja, nego v Banatu. Tam so že pred poplavom pospravili žito, koruzi pa voda ne more škodovati. Škoda je povzročena edino na človeških bivališčih in na živini. Voda polj ne zasipuje s prodcem, pač pa odlaga na njih blato, ki je najboljši gnoj. Drugače pa je v Sloveniji. Senena košnja je uničena, isto preti otavi in kmetje bodo morali prodajati živilo pod ceno, ker je ne morejo prehraniti. Živiloreja bo s tem zaleta prizadeta. Žito je po večini zgnilo na polju, enako tudi krompir. Vinogradniki letos žalostno ogledujejo redko grozdje z drobnimi jagodami; niti pridelovalnih stroškov ponekod ne bodo krili. Polja in travnike je voda zasipala s prodrom, plazovi so napravili ogromno škodo. Posledice tega se bodo pozname še leta, dočim bodo v Banatu prihodnje leto polja še boljše obrodila in kmetom bo letosna škoda stotero povrnjena. — V Banatu bo voda odpisala svojim volilcem davke, dobili bodo podpore; Slovenija bo pa zato občutila še hujši pritisk davčnega vijaka in vršijo se nabiralni dnevi, pa ne za naše poplavljence, pač pa se bo poslal denar v Beograd.

NESREČE VSLED POPLAVE NA HRVATSKEM.

Voda uničila rudnik.

V Ivancu v Slavoniji je neurje povzročilo ogromno nesrečo. Voda je vdrla v tamkajšnji rudnik in ga zalila. K sreči se je to zgodilo v nedeljo zvečer, ko v rudniku ni bilo rudarjev, sicer bi okrog 200 delavcev postal ţrtje nalinov. V rudniku so bili samo trije delavci, ki so vzdrževali naprave za sesanje zraka. Posrečilo se jima je, da so skozi zračne cevi ušli gotovi smrti. Voda jeila v rudnik s takim ropotom, da je bilo slišati padanje vode več kilometrov daleč. V rudniku je poginilo tudi več konj, ki so prevažali hunte. Škoda je ogromna, ker bo po mnenju strokovnjakov treba tri mesece napornega dela, da bodo rudnik očiščen. Ogromne mase vode bodo morali z električnimi in parnimi sesalkami izčrpati. Ni pa izključeno,

Naša društva.

Orlovske odseke Sv. Lovrenče v Slovenskih gor. ima svoj I. javni nastop dne 29. avgusta po večernicah na Kovačevem dvorišču. Na sprednu so telovadne točke članov in naraščaja, govor, deklamacije ter bogati srečolov. Sodeluje godba na pihala. Vsi prijatelji orlovnstva iskreno vabljeni! Bog živi!

da bo vsled te poplave tudi v notranjosti rudnika prišlo do večjih poškodb, ker se bodo podrli oboki in porušili celi rovi. Hudo je prizadeto delavstvo, ki bo ostalo delj časa brez zasluga.

Voda prevrnila potniški avto.

Strašno neurje je vladalo v nedeljo in pondeljek noči v Krapinskih toplicah in je povzročilo obilo škode. Mnogo hiš je tako poškodovanih, da obstoji nevarnost, da se porušijo. Kopališki omnibus je nevihta zajela na potu na postajo Zabok. V avtomobilu je bilo razen šoferja še 14 potnikov. Šofer je upal, da bo prebredel vodo, ki je počivala cesto, toda voda je avto dvignila in ga preobrnila. Na obupne kllice potnikov so iz bližnjih vasi prihitele kmetje ter z lastno živiljenjsko nevarnostjo rešili potnike. Prtljago je voda odnesla. Kmetje so potnikom radevolje prožili pomoč ter jim posodili suho obleko.

Kaj je novega?

NOVI DAVČNI POZDRAVI VLADE.

Te dni dobivajo davkoplačevalci, osobito posestniki in obrtniki, plačilne naloge za dohodnino. Ti plačilni nalogi so pretirano visoki. Mnogi posestniki in obrtniki so dobili letos plačilne naloge za več sto in celo po več tisoč dinarjev dohodnine, kateri dosedaj niso imeli tega davka. Razburjenje je med ljudstvom veliko. Kje naj vzameta kmet in obrtnik danes denar? Te plačilne naloge, ta žalostna pisma dobivajo davkoplačevalci v času, ko so na vlasti radikalni in radičevci, ko je Pucelj minister. Take so dobrote radičevčine! V Beogradu so pri proračunu glasovali radičevci za 13 milijard dinarjev državnih izdatkov, zategadelj sedaj toliko rubeži in tako visoka dohodnina. Radič in Pucelj pa pravita, da je vsak dan boljše!

Tretjeredna duhovniška skupščina. Občni zbor naše skupščine se vrši v pondeljek, dne 16. t. m., ob 11. dopoldne v frančiškanskem samostanu v Mariboru. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Čitanje in odobritev zapismika zadnjega občnega zборa. 3. Naloge naše skupščine v bodočnosti (poroča ravnatelj Jožef Mirt). 4. Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in urednika »Vestnika«. 5. Samostojni predlogi in slučajnosti.

Unio Apostolica. Občni zbor »Apostolske Unije« se vrši ob prilikah duhovnih vaj v Rogoški Slatini v petek, dne 24. septembra dopoldne. Natancen spored obeh občnih zborov prinese prihodnja številka »Vestnika«, ki izide v kratkem.

Z evharističnega kongresa in z obiska amerikanskih Slovencev se je vrnil v pondeljek zvečer v Ljubljano vladika dr. A. Jeglič.

Poročni imenik za III. redno zasedanje porote v letu 1926. Sadravec Peter, Ormož, Šiško Anton, Tretkovca, Glančnik Paul, Pragerski, Zelenko Franc, Sp. Gasteraj, Kranner Adalbert, Renčjan. Počivavšek Alojzij, Dravograd, Kolman Josip, Slivnica, Tišler Franc, Sv. Ilj v Slov. goricah, Belšak Jožef, Muretinci 24, Thaler Ignacij, Zitečka vas 57. Rakuša Martin, Obrč 86. Rajzer Franc, Sentovec. Tačer Ivan, Boč. Segula Valentin, Hlaponci, Jarc Viktor, Apače, Strdin Miha, Recenjak. Smodiš Jožef, Gornji Petrovci, Sumenjak Franc, Jareninski vrh, Ploj Anton, Sp. Velika, Kociper Matija, Stanovo. Pogorevc Adolf, Pokoš, Kuhar Stefan, Puconci, Breznik Jožef, Kog 61. Zorko Anton, Košaki, Pliberšek Anton, Kalše. Supančič Jakob, Gornje Hlapje, Kalič Franc, Ješovec, Slavič Ciril, Stanetinci. Horvat Franc, Bolehneci, Jurša Alojzij, Sp. Gris. Predan Ivan, Marenberg, Hrastnik Karol, Strihovec, Lešnik Josip, Fram, Breznik Ivan, Polički vrh, Szedr Stevan, Tišina 17. Reisman Ignac, Bohova. Nadomestni porotniki vsi iz Maribora: Govedič Franc, Niefergal Rudolf, Kovačič Ivan, Zemljak Franc, Dobršček Stefan, Horvat Franc, Mislej Josip, Dračar Oskar, Pichlar Štefan.

Velika cerkvena slovesnost je bila v sredo, dne 4. t. m. v Št. Ilju v Slov. gor. Duhovniki, ki so bili za mašnike posvečeni leta 1901, so obhajali svoj srebrni jubilej, 25-letnico mašništva. Že več tednov se je Št. Ilj pripravljal na ta dan, da bi gg. jubilantom, med katerimi je tudi naš č. g. župnik, pripravil lepe lepe in prijetne trenutke. Več gospodov je prišlo že prejšnji večer. Njim na čast so Šentiljčani priredili bakljado od občinskega urada do župnišča. Lepo in ganljivo je bilo gledati ob čarobni razsvetljavi vse sloje tukajšnjega prebivalstva, ki je bilo udeleženo, da počasti duhovnika ob 25letnem delu za ljudski blagor. In oglasio se zvonovi in zadonijo topiči jubilantom v pozdrav. Cerkveni pevski zbor zapoje podoknico in umetni kres zagori, da poveča slovesnost. Pozdravil je srebrno mašnike v imenu šentiljske občine g. Franjo Thaler. Še pozno v noč je odmevala vesela pesem, izraz radosti in spoštovanja. — Še krasnejša je bila drugi dan cerkvena slovesnost. Izmed 13 še živečih č. g. gospodov se je slavnosti udeležilo 9. Č. g. župnik Florjančič v Žičah vsled svoje mučne in že dolgotrajne bolezni ni mogel priti. Ponovili so gospodje svojo primicijo. Pridigoval jim je tovariš mil. g. prelat dr. Matjaž Slavič, vsečiliščni profesor v Ljubljani, o Kristusu-kralju velikem duhovniku in o delu duhovnikovem za Njega. Maševal je ob veliki asistenci domaći č. g. župnik Evald Vračko. Ves letnik se je slovensko posvetil božjemu Srcu Jezusovemu. Mnogo vernikov je za gg. jubilante prejelo sv. obhajilo, da jih Gospod milostno ohrani še nadalje čile in čvrste v svoji sveti službi. Z večernim vlakom so se dragi in ljubljeni gostje poslovili od lepega in prijaznega Št. Ilja, upamo, da pač z najlepšimi utisi.

Težka nesreča na mariborskem glavnem kolodvoru. Zadnji četrtek popoldne se je dogodila težka nesreča na mariborskem glavnem kolodvoru. V trenutku, ko se je jek vlek pomikati iz kolodvora, je mislil nanj skočiti Franc Čurin iz Hoč. Pri tem je spodrsnil in padel pod kolesa, ki so mu odrezala desno roko v ramenom. Dobil je težke notranje poškodbe. Ceprav so ga takoj obvezali in odpeljali v bolnico, je kmalu izdihnil.

Padel 14 metrov globoko in se ubil. V soboto zvečer je šel na Fali pri Mariboru pregledovat naprave za transformatorje prvi elektrotehnik podjetja Dunajčan Josip Augustin. Pri stopanju po lesiti v globocino se mu je zvrstelo v glavi, omahnil je in padel 14 metrov globoko. Prinesli so ga še živega iz kraja nesreče, a med prevožnjo iz Fale v Maribor je umrl radi notranjih poškodb.

Smrtna nesreča. Smrtno nevarno se je ponesrečil v Slov. Bistrici dne 5. avgusta nadobudni, komaj sedemletni Ferdinand, sin tamkajšnjega mizarskega mojstra Ferdinanda Srimšeka. Pri igranju z otročiči je padel tako nesrečno, da je že drugi dan med operacijo vsled notranjih poškodb izdihnil svojo dušo. Pogreb je bil v nedeljo popolne v Mariboru. Staršem naše globoko sožalje!

Požar na križnišču. Požar na križnišču gradu Muretinci pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Na tem gradu se sedaj vršijo popravljala dela v svrhu namestitev hiralnice. V sred zvečer, dne 4. t. m., pa je na gradu pri severozahodnem stolpu nastal ogenj. Vsled slabega dimnika se je vnel strop in streha, ki je zgorela v precejšnjem obsegu. Ogenj je še pravočasno opazil neki voznik, ki se je isto večer ob pol desetih peljal domov iz Haloz mimo gradu, in je hitro alarmiral tamošnje ljudi. Tem se je še posrečilo ogenj pogasiti še pred prihodom požarne brambe iz Stojnc, ki je tudi hitro prihitala na kraj nesreče. Trdi se, ko bi se ognja še ne opazilo vsaj 10 minut, potem bi starodaven grad postal žrtev plamenov in jako dvomljivo je, če bi ga dal še kdo popraviti. Tako bi pa tudi potrebne hiralnice, ki se tam namerava otvoriti še to leto, menda sploh ne dočakali nikdar.

Požar v Podvinčah. Požar na križnišču gradu Muretinci je v nedeljo, dne 1. avgusta uničil gospodarsko poslopje posestnika g. Čeha na velovleški okrajni cesti. Ptujška požarna bramba je pravočasno prihitela na pomoč ter požar omejila samo na gospodarsko poslopje. Bila je nevarnost, ker je bilo vetrovno, da se vnamejo tudi druga poslopja.

Vojak utonil v Dravi. Vojška vaje pontonirskega bataljona v Ptuju na deroči Dravi so zahtevali eno žrtev. Po nesreči je padel razčolna em vežbenik, ki ni znal plavati. Predno je prihitela na pomoč druga posadka v čolnih, je nesrečnik že izginil v valovih, tako da miso mogli najti utopljenca.

Iz Ormoža. Dr. Anton Hrovat, vodja bolnice križniškega reda, odpotuje za čas od 10. avgusta do 1. sept.

Huda nevihta. Huda nevihta je razsajala v Št. Ilju pri Velenju v petek popoldan s točo in nalivom po Kavčah in delu Podkožja. Na par mestih se je usul plaz na okrajno cesto. Najhujš so prizadeti vinogradni.

Prostovoljno gasilno društvo v Slovenjgradcu. Obhajalo slavost blagoslavljanja nove autoturbinske brzalne. Sv. mašo, blagoslavljanie in slavnostni nagovor za gasilstvo je opravil v najlepšem redu preč. g. Janežič, kanonik in ravnatelj bogoslovja iz Maribora. Autoturbinski brzalni je kumovala gospa dr. Pirnatova, kateri je gasilno društvo ni predveč priredilo bakljado in pevski zbor je zapel lepo podoknico. Celo prireditev, kot bakljado, dopoldansko slavost blagoslavljanja, mimohod, vaja na trgu in popoldansko zabavo na vrtu g. Lobeja je vodstvo gasilnega društva, kateremu načeluje marljiv in pozrtvovanen tovaris Cajnko, zelo spremno aranžiralo; posebno spremnost pa je pokazal ravnatelj Skaza kot predsednik veselčnega odpora, s tem, da je poskrbel, da so različni šotori in godba nudili ljudem v izobilju jedi in pičaže ter najlepše zabave do jutra.

Zahvala. V imenu prostovoljnega gasilnega društva Slovenjgradece se najprisrčnejše zahvaljujem vsem, ki so ob času blagoslavljanja autobrizgalne in vrtne veselice nam s svojim sodelovanjem in obiskom pripomogli k tako lepemu uspehu, posebno zahvalo pa izrekom gospoj kučni dr. Pirnatovi in njenemu soprogu, g. bančnemu ravnatelju Skazi, g. Franc Potočnik, tovarna usnja, in preč. g. Janežiču, mestni občini, občini Stair trg in okrajni hramilnici, pevskemu zboru, vsem cemjenim damam, ki so pomagale v različnih šotorih.

Grozna nevihta nad Zagrebom. V nedeljo zvečer je divjala nad Zagrebom nevihta, kakršne ne pojmiš v mestu. Že v nedeljo popoldne so se zbirali nad mestom temi oblaki, ki so napovedovali hudo uro. Ob 17. uri se je nebo popolnoma stemnilo in nad Zagrebom se je vsula strahovita ploha z nevihto, grmenjem in strelami. Strahovito neurje je divjalo do polnoči. Že po prvem dežju so morali prekinuti ves tramvajski promet. Ulice so se spremenile v hudournike. Voda je udarila v kleti in vse pritlično ležeče prostore. Kmalu po 6. uri je že bilo mesto popolnoma poplavljeno. Voda je poplavila južni kolodvor in železniško progo mestoma cel meter visok. Vlaki so račeli eden za drugim izostajati. Tudi na zagrebškem kolodvoru niso bili odpuščeni redni vlaki. Kmalu po navalni vremenske nezgode je bil Zagreb popolnoma odrezan od sveta. Vse telefonske žice so se potrgale. Škoda, ki jo je povzročilo neurje, je ogromna. Največ zadene mestno občino, ki bo moral uporabiti težke milijone, če bo hotela urediti mesto tako, kakor je bilo pred včerajšnjim neurjem. Ogromna škoda je doletela tudi razne hišne posestnike, ki jim je voda mestoma uprav resno ogrozila temelj njih in zgradb. Neko hišo v Vlaški ulici so morali izprazniti, ker je obstajala nevarnost, da se bo podrla. Pri Zagrebu se je dvignila Sava za 2.84 metrov nad navadnim stanjem.

Znamenita Grajska klet. Grajska klet je dobila zopet svoj prvočni slovenski značaj. Malo je bilo ljudi, ki so prihajali v Maribor, da ne bi poznali največje restavracije pod imenom Grajska klet. Že po otvoritvi leta 1921. je zaslovela zlasti vsled svoje posebne originalnosti, kakor tudi radi največje izbire prvočnih vin in izborne kuhinje ne samo širom naše domovine, marveč je bila kot taka znana precej tudi v inozemstvu. Skoro vsak posestnik Maribora, zlasti pa še občinstvo z dežele je z zanimanjem posečalo ta lokal, ki je vsled svoje obsežnosti in udobnosti postal shajališče tujev, zlasti pa družabni center domačinov. Toda, kakor se je dober glas v kratkem času raznesel zelo daleč, je ravno začel jenjavati, ko je dobilo podjetje koncem leta 1923 novega restavracijskega, kateremu je lastnik in ustavnitelj g. Gjuro Valjak restavracijo prodal. Pod novim restavratrjem je pričelo podjetje kmalu hirati, izostali so najprej tuji, pozneje so zapuščali ta lokal redoma tudi domačini tako, da je to preje tako cvetoče podjetje došlo do popolne polomije in je bilo naposlед koncem leta 1925 celo več mesecov zaprto brez vsakega obrata. Sedaj je Grajsko klet prevzel zopet prvočni lastnik in ustavnitelj g. Gjuro Valjak, ki je iz pokvarjenega podjetja odstranil tudi zadnje nedostatke. Restavracija bo odslej ponovno nudila vse najboljše kot v začetnih letih, za kar nam jamči strokovna zmožnost lastnika. Že tem bo tudi končan bojkot, izvajan s strani občinstva in v njivom, da bo restavracija pod novim vodstvom zopet privabilo v svoje udobje prostore mnogobrojne domačine, kakor tudi tujce, kar je v polni meri želite, saj je ravno to podjetje posebno za tujski promet prava reprezentanca mesta.

Pisma iz domačih krajev.

Kotlje v Mežiški dolini. (Nov zvon — spominska plošča.) Obhajali smo pri nas zaporedoma dve leti slovesnosti. V nedeljo, dne 25. julija smo dvignili v stolp naš novi veliki zvon. Tehta 1415 kg in ga je vila zvonolivarna Bühl v Mariboru. Zvon se je dobro posrečil, ima čist, poln in zelo lepo doneč glas ter so župljani nanj jako ponosni. Splošna sodba je: poje kakor gorski, nameč kakor veliki zvon pri romarski cerkvi sv. Uršule, kateri je po svojem lepem glasu znani daleč naokoli. Kdor ne verjam, da naj ga pride poslušat. Zvon so farani zelo slovensko sprejeli. Kljub skrajno slabemu vremenu mu je jahalo do Prevalj nasproti 15 konjenikov, in Guštanju pa ga je pričakovalo nad 40 beloblečenih deklet s požarno brambo in godbo ter veliko množico drugega ljudstva. Zelo slovensen pa je bil dan blagoslovitve. Lepo vreme in mogočno streljanje topičev je privabilo velike množice ljudstva. — Ugajal je zvon ljudem že po obliki, ko pa je zadan dol iz stolpa tako mogočno in prijazno, so bili ljudje naravnost navdušeni. Vsi so občudovali njegov lepi glas. Opravičeno je častiti gospod dekan dr. Fr. Cukala, ki je zvon blagoslovil, v svojem govoru pohvalil veliko darežljivost župljjanov, ki so s tako vnoemo zbrali skupaj potrebitno vsto, da si je naša mala župnija mogla nabaviti tako lep zvon in se je povrhu položila tudi še podlaga za druga dva zvona. Bog daj, da bi nam tudi kmalu zapela. — Dne 1. avgusta pa smo odkrili spominsko ploščo našim vojnim žrtvam. Zahtevala je vojska iz naše župnije 38 žrtv. 24 jih je v vojni padlo ali umrlo, 5 se jih pogreša, 9 pa jih je po nesreči našlo smrt pri naslednjih bojih. Da jih ne pozabimo in ostanajo njih imena ohranjena še poznam rodovom, smo jim vzdali tik cerkvenih vrat lepo spominsko ploščo. Hvala za to gre g. Ivanu Šišerniku pd. Volenu, ki je to misel sprožil in zbral skupaj potreben denar. Plošča stane 2.800 D in jo je izdelal Matevž Kuhar, kamnosek v Slovenjgradcu.

Sv. Peter pri Mariboru. Od Sv. Barbare se sliši grmenje topičev. Obhajajo še nameč primicijo. Naj se jim vsaj v pondeljek smeje solnce, ko smo imeli v soboto in posebno v nedeljo neverjetno slabo vreme. Dež pomeni v takih slučajih bogastvo; no, mi želimo preč. g. primicijantu, da bi lahko vsaj tako živel, kakor si skromen človek želi. Na sijajno plačo pa naj niti v sanjah ne misli, kajti 15 odstotni odtegljaj od itak borne plače — pri blizu 14 milijardnega proračuna — je presneto slaba nagrada za veliko pozrtvovanlo delo slovenskega duhovnika za svoje ljudstvo. In pri letosnjih uimah je slovenski duhovnik z ljudstvom vred pričad. Če ima kaj svojega posestva, ga je ravno tako zadel kot druge. Če pa nima svojega posestva, je odvisen od bernje ali pa je največji večer med tistimi, ki žive od plače. To naj bo povedano tistim zlobnim obrekom, ki vidijo milijone tam, kjer jih ni in jih biti ne more. O pamet, ali je tudi tebe odnesla deroča Drava? V soboto in nedeljo je pri naši lilo kakor ob vespontnem potopu. Od vseh strani prihajajo žalostne novice: tu je zdrknal plaz, tam je zasipalo ali odneslo cesto. Smo radovedni, ali bodo naše ceste pod novim okrajnim zastopom kaj deležne 14 milijard proračuna. Besedam in obljubam Šentpetranci nič ne verjamemo, dejanje zahtevamo, dejanje in takoj. Tudi zet k Sv. Uršuli je zaenkrat splaval po Dravi; toda kar je preloženo, ni odloženo. 22. avgusta priredi naše izobraževalno društvo Skala igro, Krivoprisežnik, in sicer na vrtu g. Sandeja. Obenem se vrši veselica v prid Društvenemu domu. Sodelujejo ojačeni domači tamburaški zbor. Pridite! Upamo, da nas dež ali kak drugega ne bo oviral. — Nekaj strupenolajnjevih jezikov za pobiranje podgan in stenic bi takoj oddali čisto zastonj, če jih kje pogrešajo. Naslove, kje se dobjajo, priobčimo prihodnji, če se bo kdo zanimal.

Šmarjeta ob Pesnici. Tukaj smo minuli teden vršili priprave za slovensko potegnитеv novopozlačenega stolpnega križa in stolpne jabolke na naš cerkveni zvonik. Obenem smo hoteli tudi svečano obh

kakor na drugi strani dobro vemo, da se je ravno poslancem SLS z največjim naporom posrečilo ta davek omiliti v toliko, da ga ne plačujemo vsaj mi viničarji in kmetski delavci. Pazno zasledujemo, kendar kateri poslanec v Beogradu izpregovori besedo viničarje v naš prilog. Vselej so to poslanci SLS. Nikdar pa niti z besedico ne pisnejo za nas poslanci Zerjavove demokratske stranke, ki je že po svojih načelih kapitalistična!

M. Nazarje v Savinjski dolini. Veselje je zavladalo v naši majhni vasici Dobljetini med sosedji in v družini Krefelnovi, ko so nas obiskali trije člani iz imenovane družine, po enaindvajsetih letih odhoda v Ameriko, in sicer g. Marija Gačnik roj. Krefelj s svojim možem Jožefom Gačnikom in Jožefo Krefeljem. Kakšno veselje sta občutila še živeče oče in mati, že nad osmedeset let starata, ki sta dočakala, videti svoje, ki so njima velika opora na stare dni. Ves čas svojega bivanja tu so preživeli večinoma vedno doma, gostili niso obiskovali, kakor je to v navadi. Pred odhodom nazaj v Ameriko so povabili dne 1. avgusta na poslovilni večer vse sosedje, ki smo se prav dobro zabavali. Domači pevski zbor je zapel mnogo lepih pesmi njim v pozdrav in v slovo. Gospod Gačnik nas je nagovoril z lepim govorom, med katerim je izrekel, kvala Bogu, smem reči, da tudi v Ameriki nismo pozabili na Boga, in tudi Bog ni na nas pozabil, dal nam je svoj blagoslov. Tudi nismo pozabili svojega naroda, kakor se to pri mnogih zgodi. Slovensko je oddal staršema žene spominska darila, med drugimi 83 let stari materi lep srebrn križeč. Ta prizor je bil močno gulinjiv, vsako oko je bilo solzno, misleč si, ko bi mati Slovenija dajala vse svoje sinove tako lepega in trdnega vedenja med druge narode, povsod bi spoštovali slovenski narod. Gospod Gačnik je odbornik pri več slovenskih katoliških društvih, bil je večletni cerkveni ključar pri cerkvi sv. Trojice v Indianapolis. Imenovanim, ki so odšli nazaj v Ameriko, želimo sosedje in sorodniki srčno pott.

Šmartno pri Slovenigradcu. Pri nas imamo krasno Marijino cerkev, ki se dviga sredi rodovitnega mislinjskega polja. Glavni shod se obhaja vsako leto 13. avgusta. Letošnje leto hočemo posebno slovensko obhajati spominski dan Marijinega Vnebovzetja. Služile se bodo tri sv. maše, ob pol 7. in 10. uri. Pri pozrem sv. opravili bo slovenska procesija in pridiga. V dnevih stiske smo, zato pridite Marijini častilci na Holmec, da prejmete materinsko dobrodo za nadaljnjo pot zemeljskega življenja. V nedeljo se je zaključil gospodinjski tečaj, ki je trajal tri tedne. Udeležba je bila zelo povoljna. Ta dan je bila tudi razstava, ki so jo priredile gojenke. Laskava pohvala obiskovalcev je najboljši dokaz, da je bil tečaj usoden. Želeti bi le bilo, da se taki tečaji vršijo vsaj vsako leto v Mislinjski dolini. Hvaležni starši izrekajo javno zahvalo g. ekonomu Verdniku, županu Hriberniku, ki sta se mnogo trudila v pravilu tečaja in okrajnemu zastopu, ki je to ustanovo subvencioniral. Veseli dnevi se tudi nam bližajo. Na naši župniji do sv. misijon od 5. do 12. septembra, ki ga bodo vodili gg. franciškani. — Neverjetno zdrav kraj je Mislinjska dolina. Naša nadžupnija šteje 3600 duš, a umrli so v treh mesecih samo trije. Bolniki, ki si hočejo okrepliti zdravje, naj pridejo v našo dolino, kjer si bodo mnogi nadomestili izgubljene moči.

Šmartno ob Paki. Meseca oktobra ali novembra to leto pridi pri nas Singer podučni šivalni tečaj, in sicer za umetno vezenje, šivanje in krpanje. Tečaj bude trajal 14 dni in je brezplačen. K tečaju se lahko priglasijo šivilne in tudi druge ženske, posebno pa dekleta, za katera je to velike važnosti v hišnem gospodinjstvu. Vse, katere se za ta tečaj zanimajo in se ga želijo udeležiti, se naj priglasijo tekmo štirinajstih dni pri Francu Klančniku, zastopniku Singerja v Šmartnu ob Paki, kjer dobijo tudi načinčnejše informacije. Tečaj se lahko udeležijo tudi iz sednih občin, n. pr. iz St. Andreja in Letuša, ako število še ne bude polno. Torej hitite s prijavo!

Jurklošter. Fantovska lepa nedelja pri Sv. Trojici se je letos prvič obhajala in se je izvršila v splošno zadovoljnost vseh. Častiti gospod Slana, kaplan iz St. Ruperta nad Laškim, je v jedrnatem govoru ganil fantovska srca do solz. Razšli smo se z željo, naj bi se enaka slovesnost vršila vsako leto. — Letos v septembru bo minilo 70 let, odkar je v Jurkloštru ustanovljena župnija. — Nadučiteljski mesto na tukajnji tri razrednici je razpisano že eno leto, pa ni še nihče prosil za isto.

Gospodarstvo.

PREORAVANJE STRNIŠČ.

Pri mnogih naših kmetovalcih je udomačena ta navada, da se žitno strnišče, katero se ne poseje z ajdo, strniščno repro ali pa strniščno krmo, pusti, ko se je poželo žito, tako kot je, ter se preorje šele tikoma pred novo setivo, četudi se ta setev izvrši šele v jeseni, torej veliko pozneje.

Kmetijska znanost pa nam pove, da se ravno v takih neprerojenih strniščih, ki ostanejo tako tedne in tedne prepričena same sebi, vršijo dalekosežne spremembe, ki pa niso v korist, temveč v škodo obdelovalcu zemlje. Zemlja se vsled tega, ker ni z ničem pokrita, pod vplivom zraka, sonca, vetra in padavin poslabša v svoji sestavi, tako da čeravno se pozneje itak zopet obdela, vendar ne more vzpostaviti pravočasno onih pogojev v pogledu sestave zemlje z ozirom na uspevanje naslednje rastline, v tolki izmeri, da bo dala ta rastlina večji donos.

Dognano je, da ne samo gnojenje, temveč poleg tega vpliva na povečanje poljskih pridelkov tudi v zelo veliki meri pravilno obdelovanje zemlje. S pravilnim in pravočasnim obdelovanjem, katero v stvari ni tako težavno izvesti, tudi manjšemu posestniku ne, se da pridelek povečati za četrtnino, dostikrat celo za celo tretjino. Za pravilno obdelovanje zemlje pa velja eno zelo važnih in koristnih pravil, da se mora žitno strnišče, ki ni obsejan z deteljo ali ajdo, strniščno repro ali strniščno krmo, vse eno, tudi če se takoj ne obseje, preorati in sicer plitvo; na ta način, da se brazde kolikor mogoče popolnoma obrnejo. Tako preorana zemlja se do prihodnjega oranja res odpočije ter ostane v dobrini sestavi.

Razlogi, iz katerih se ne sme puščati strnišče nepreoranato, temveč se mora s plugom preobrniti, so sledеči: se zemlja prekomerno ne izsusí, radi tega se tudi gnojila ne prenehajo razkratiti, zemlja postaja plodnejša; strnišče, ki se zvrne v zemljo, na ta način kmalu strophni ter se pretvori v sprstenino; v preorano strnišče se vsak dej boljše vpije in porazdeli v zemlji; zemlja ostane v rahli sestavi, ne postane trda in skorasta; je radi tega tudi naslednje oranje veliko boljše in lažje izvedljivo; ako se na to jeseni gnoji in hlevski gnoj podorava, ta gnoj boljše razpade, ker se nahaja v prezračeni zemlji, kakor pa drugače, ako se raztrosi po nepreoranem strnišču in nato podarje; v preoranem strnišču nam skali razen plevel veliko bitrešje, z branjanjem in naslednjim oranjem se pa ta plevel napravi neškodljiv, polja postanejo po letih tudi čistija in manj plevelna; se s takim preoravanjem pokon-

čuje tudi mnogo rastlinskih živalskih škodljivcev, ki so se zavlekli v strnišče. Tem škodljivcem je ravno nepreoranato strnišče dobrodošlo, da tam zaledo svoja jajca, iz katerih nastanejo novi škodljivci; če se pa preorje strnišče, pride zaleta v zemljo, kjer pogine.

Otvoritev okrajne obrne razstave v Ormožu se je vršila klub silnemu nalinu zadnjo nedeljo. Poleg obilnih domaćinov so se udeležili otvoritev razni dostojaščišči iz Maribora in iz Ljubljane. Ormožka razstava kaže lep napredok ormožkega obrtništva. Zastopane so vse panoge obrti. Zlasti pa vzbujajo pozornost mizarski izdelki, veznine, čevljarski oddelek. Pa tudi ostali oddelki kažejo visoko stopnjo obrtništva v Ormožu in njegovi okolici. Razstava je radi poplave veliko trpela. V nedeljo bi se bila moralna namreč vršiti tudi razstava konj, a je bil dovoz konj ravno radi nalivov preprečen. Konjereja je namreč v ormožkem okraju na visoki stopnji in ormožki mrzlokrvni konji so znani daleč okrog. Razstava konj se je vršila v torek. V pondeljek pa je bila razstava goveje živine, ki je tako lepo uspela. Kmetje iz ormožke okolice so pripravili naravnost krasne eksemplarje goved. Največje zanimanje je vzbudila vinska razstava v pondeljek. Saj slovi ormožka okolica, južni del Slovenskih gorov ter Haloze radi izbornih vin in razstava bo ta sloves še utrdila. Za vinsko razstavo v Ormožu so se zanimali ne le v naši državi, ampak tudi v Avstriji. Mnogo kupcev je prišlo na razstavo iz Ljubljane, Zagreba in Avstrije. Obisk razstave je bil že prvi dan izredno številjen in se bo tekmo tedna še sigurno stopnjeval. Razstava je odprta do 1. t. m., to je do prihodnje nedelje.

Pokrajinska sadna razstava v Ptiju se je na podlagi sklepa zborna sadjarjev dne 1. 8. 1926 v Ptiju preložila na ugodnejšo sadno letino. Vsi okraji v mariborski oblasti letos nimajo sadja, kar pa je sploh sadja, to pa je napadeno po raznih boleznih, posebno po fuzikladiju, tako da letos sploh nimamo lepega in čistega sadja, ki bi v veliki meri bilo sposobno za razstavo in sadni sejm.

Sadni ogledi v ptujskem okraju. Na podlagi sklepa sadjarjev, zbranih v Ptiju na zborovanju dne 1. t. m., se bodo vršili po strokovnjakih sadni ogledi po celem ptujskem okraju. Ugotoviti se mora, katere vrste sadja so letos najbolj razsirjene, plodonosne in za trgovino sposobne in katere sorte je priporočati za enotni nasad. S temi sadnimi ogledi je združen tudi pouk o ravnjanju s sadjem in vzgoji sadnega drevja. — Sadni ogledi s sestanki sadjarjev na sadnih vrtih se vršijo: v nedeljo, dne 5. 9. od 8. do 10. ure pri Ornigu in Herbersteinu v Ptiju; ob 13. uri na Herbersteinovem sadonosniku na Vurbergu, ob 16. uri pri Marinču pri Sv. Urbanu; v pondeljek, dne 6. 9.: ob 8. uri pri Sv. Marku pri Golobu, ob 12. uri na Vibermanjevem sadovnjaku v Hrastovcu, občina Zavrč, ob 14. uri pri Miha Brenčiču v Slatini, občina Sv. Barbara, ter ob 16. uri pri Šmigocu v Vareji; v torek, dne 7. 9., ob 8. uri pri Š. Janžu na Drav. polju na posestniku g. Gojčiču in g. Orniku, ob 10. uri na sadovnjaku štajerske hranilnice v Podlehniku, ob 11. uri v Št. Lovrencu na Drav. polju pri g. Urbasu, ob 14. uri na Ptujski gori pri g. Kupčiču, ob 16. uri na Sagadinovem sadonosniku v Pečeh; v sredo, dne 8. 9. v Dragoviču pri županu Čehu, ob 10. uri v Juršinci pred šolo, ob 12. uri v Mosteh pri g. Toplaku, ob 13. uri v Muretincih pri g. Horvatu, ob 15. uri pri g. Molitorju v Mestnem vrhu. Sadjarji se naj teh sadnih ogledov polnostveno udeležijo.

Posredovalnica za nakup in prodajo sadja v Ptiju. Ker odpade veliki pokrajinski sadni sejm v Ptiju, kakor je bil nameravan za 2. do 4. oktobra t. l., je sadjarska podružnica v Ptiju si nadela nalogu, da posreduje med prodajalcem in kupcu sadja v ptujskem okraju. Sadjarskej naj prijavijo pri podružnici svojo količino in vrsto sadja, ki ga imajo na prodaj, kupec pa se istotako tamkaj javijo, če želijo sadje kupiti v večji ali mali množini. S tem se hoče preprečiti izkorisčanje sadjarjev po raznih špekulantih in prekupcih.

Okraina sadna razstava v Ptiju se bo vršila v mesecu oktobru od 2. do 4. dne, ako bo dovolj lepega in za trg sposobnega sadja na razpolago. To pokaže pa sadni ogled, ki se vrši po celem okraju od 4. do 8. septembra t. l. Obvestila o tej razstavi sledijo pravoveno.

Sadjarska in vrtinarska podružnica v Ljutomeru pridi v nedeljo, dne 22. t. m., ob pol devetih dopoldne v osnovni šoli poldnevni tečaj za jesensko cepljenje (okulacijo). Pri tej priliki bo imel srezki ekonom g. V. Štampar predavanje o jesenskem delu v sadonosniku in v drevesnicu. Vabijo se vsi člani in prijatelji sadjarstva, posebno pa še mladina.

Prodaja saharina svobodna. Saharin se je dozdaj prodajal le v lekarnah in drogerijah in je bila splošna prodaja tega predmeta omejena. Sedaj je država saharin monopolizirala in nosi vsak originalni zavoj žig in predpisano banderolo uprave državnih monopolov. Ta državno monopolizirani saharin ne vsebuje nikakih brezvrednih sestojnih ali nečistoč, je zdravju neškodljiv in ga bo lahko prodajal vsak trgovec v poljubni množini. Prodajal se bo v kristalih, prašku ter tabletah v ovojih po 5 gramov do 1000 gramov ter po cenah, določenih od uprave državnih monopolov. Z ozirom na to, da mu bo prodajna cena v razmerju s sladkorjem zelo nizka, boste ljudstvo, osobito manj imoviti sloji, radi posegli po tem nadomestku za dragi sladkor.

Mariborski trg dne 7. avgusta 1926. Kmetje so pripravili 20 svinjino, 11 s krompirjem, 28 s čebulo in zelenjavjo in 16 s sadjem naloženih voz na trgu. Trgovina je bila sicer živahnja, toda prodajalci so zložili, da od onega časa, odkar odtegnejo državnim nameščencem od plač na korist poplavljencev, ne kupujejo v isti meri kakor poprej. — Cene mesu in mesnim izdelkom so ostale iste, kakor pretečeni teden. — Perutnine in drugih domaćih živali je bila sicer okoli 1200 komadov na trgu, pa tudi ta kupčija ni bila povsem povoljna, čeravno so bile cene primerne nizke in deloma še celo nižje, kakor pretečeni teden, kajti mogel si dobiti piščanca za 10 do 15 D, domačega zajca celo za 5 do 10 D. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, svetlice. Tudi pri krompirju, zelenjavji in pri čebuli so se cene znatno znižale in klub temu je bila trgovina takoreč srednja. Kupčija s sadjem je bila kakor po navadi zelo živahnja, to pa za to, ker je sedaj najprimernejši čas za sadje, ker ga je v oblici in ker ga kupi večak in se le državni nameščenci. Pri cvetlicah se je tudi dobro opazilo, da nekateri ljudje, posebno rodbine državnih nameščencev nima več denarja na razpolago. — Sploh se pa lahko

reče, da so se konzumenti zelo skrčili v svojih potrebah in da kupujejo le to, kar jim je neobhodno potrebno. — Seno in slamo na mariborskem trgu. V sredo, 4. avgusta so kmetje pripravili 9 vozova sena in 7 vozov slame, v soboto 7. avgusta pa 14 vozov sena, 3 voza otave in 8 vozov slame na trgu ter so prodajali seno po 70 do 85 D in slamo po 60 do 70 D za 100 kg, oziroma po 2.550 D za snop.

Sejmsko poročilo. Mariborski trg, dne 10. avgusta. Povprečne cene za različne vrste živali: debeli voli 1 kg žive teže 7.50 do 8 D, poldebeli voli 6.50 do 7, plemenski voli 6 D, biki za klanje 6 do 6.50, klavne krave debče 6 do 8, plemenske krave 5 do 6, krave klobasice 3 do 4.50, molzne krave 5 do 6, breje krave 5 do 6, mlada živila 5 do 8. Prodalo se je 320 komadov (83 za izvoz v Avstrijo). — Mesne cene: volovsko meso, meso od bikov, krav in telec 9 do 18 D, teleće meso 10 do 20 D. Svinjsko meso 10.50 do 27 D. Prignalo se je 10 konj, 11 bikov, 180 volov, 324 krav, 19 telet, skupaj 553 komadov. Kupčija je bila živahnja.

Stanje hmeljskih nasadov v inozemstvu. Nemško hmeljarsko društvo v Münchenu poroča iz okoliša Hallertau dne 4. avgusta t. l. sledi: V okolici Pfaffenhofer je rastlina tanke rasti. Nekateri bolni nasadi bodo dali najhitreje le prav pičlo letino. Vidijo se pa tudi bujni nasadi z bogatimi priveski. Proti Wolnzachu je rast hmelja krepkeja in priveski so že bolj razviti. Mnogo je sicer že trdega cvetja, ki bo komaj še prehajalo v kobule. Vobče so škropljeni nasadi bujnejši od neškropljene. V okolici Mainburg-Au je približno isto stanje. Zelo slabih nasadi se vrstijo z boljšimi. Najbolj so razviti nasadi pri Siegenburgu, vendar tudi tukaj ne priznava peronospora hmeljskemu cvetu, ki počita, da je sicer že trdega cvetja, ki bo komaj še prehajalo v kobule. Vobče so škropljeni nasadi bujnejši od neškropljene. V okolici Hohenau je približno isto stanje. Zelo slabih nasadi se vrstijo z boljšimi. Najbolj so razviti nasadi pri Siegenburgu, vendar tudi tukaj ne priznava peronospora hmeljskemu cvetu, ki počita, da je sicer že trdega cvetja, ki bo komaj še prehajalo v kobule. Vobče so škropljeni nasadi bujnejši od neškropljene. V okolici Mainburg-Au je približno isto stanje. Zelo slabih nasadi se vrstijo z boljšimi. Najbolj so razviti nasadi pri Siegenburgu, vendar tudi tukaj ne priznava peronospora hmeljskemu cvetu, ki počita, da je sicer že trdega cvetja, ki bo komaj še prehajalo v kobule. Vobče so škropljeni nasadi bujnejši od neškropljene. V okolici Mainburg-Au je približno isto stanje. Zelo slabih nasadi se vrstijo z boljšimi. Najbolj so razviti nasadi pri Siegenburgu, vendar tudi tukaj ne priznava peronospora hmeljskemu cvetu, ki počita, da je sicer že trdega cvetja, ki bo komaj še prehajalo v kobule. Vobče so škropljeni nasadi bujnejši od neškropljene. V okolici Mainburg-Au je približno isto stanje. Zelo slabih nasadi se vrstijo z boljšimi. Najbolj so razviti nasadi pri Siegenburgu, vendar tudi tukaj ne priznava peronospora hmeljskemu cvetu, ki počita, da je sicer že trdega cvetja, ki bo komaj še prehajalo v kobule. Vobče so škropljeni nasadi bujnejši od neškropljene. V okolici Mainburg-Au je približno isto stanje. Zelo slabih nasadi se vrstijo z boljšimi. Najbolj so razviti nasadi pri Siegenburgu, vendar tudi tukaj ne priznava peronospora hmeljskemu cvetu, ki počita, da je sicer že trdega cvetja, ki bo komaj še prehajalo v kobule. Vobče so škropljeni nasadi bujnejši od neškroplj

MALA OZNANILA

Sprejem takoj v trajno službo enega 20 do 30 let starega, pridnego in tretnega mlinarskega pomočnika in enega hlapca za konje. Mesečna plača po dogovoru. Hrana in stanovanje v hiši. Oglašati se je pri Antonu Polancu, valjčni mlin, Radeče pri Zidanem mostu. 3-1 1078

Viničar s 4 do 5 delavskimi močmi se sprejme pod zelo ugodnimi pogoji. Richard Ogriseg, Lajtersberg 231, Pesnica. 1093 2-1

Viničar, ofer ali hlapac se sprejme. Malečnik 36, Sv. Peter pri Maribor. 1085

Dijake ali dijakinje sprejme na stanovanje s popolno oskrbo. Tattnenbachova ul. 19, vrata 15. Maribor. 1086

Oženjen major brez otrok ali viničar išče službe. Naslov M. T. Poštno ležeče, Slov. Bistrica. 1082

Učenca v trgovino z mešanim blagom J. Traun, Ptujsko gora, sprejmem iz poštene hiše. Pogoji z dobrimi spričevali ljudske šole ali eno meščanskou; mora biti zdrav, močen in da ima veselje do trgovine. 1087 2-1

Išče se viničar s tremi delavskimi močmi. Naslov v upravnosti. 1071

Slikarski učenec se proti plačilu sprejme pri g. J. Holzinger, Maribor, Prešernova ul. 26. 1065

Trie dijaki, nižješolci iz dobrih krščanskih družin se sprejmejo po zmerni ceni na hrano in stanovanje pri skrbni gospodinji. Kje, pove upravnijo. 1066

Priden, zdrav in močen učenec se sprejme takoj pri Lud. Kratsdorfer, trgovca, Loče pri Poljčanah. 1028 2-1

Išče se priprosta vdvova brez otrok, s pokojnino, vajena gospodarstva, kot opora bolehne gospe na malem posestvu. Dovisi na »Vdova 26«, Rogaska Slatina, poštnoležeče. 1054 2-1

Mesarski učenec iz poštene hiše se takoj sprejme pri J. Schrott v Mariboru, Koroška cesta št. 53. 1043 2-1

Išče se priprosta vdvova brez otrok, s pokojnino, vajena gospodarstva, kot opora bolehne gospe na malem posestvu. Dovisi na »Vdova 26«, Rogaska Slatina, poštnoležeče. 1054 2-1

Kdo želi kupiti ali prodati kako posestvo, se naj oglaši pri Jos. Grošl, Slivnica pri Mariboru. 1099

Posestva Maribor okolica. Večja in manjša ob Pesnicu, Sv. Lenart, Dravsko polje, Slovenjgradec, bližina Maribora, na prodaj, nakup, zamena. Naslov: »Marstan«, Maribor, Rotovški trg 4. 1090

Min ob Pesnicu na novo postavljen, na prometnem kraju z malim posestvom, nakup ali najem. Naslov: »Marstan«, Maribor, Rotovški trg 4. 1092

Prodaja se zaradi preselitve gozd in sadonosnik, skupaj 4 in pol oralov, cena 25.000 D. Pojasnila daje Ivan Zaučer, gostilničar v Sv. Juriju ob Pesnicu, Zgor. Sv. Kungota. 1061

Dobičkanosna posest, okolica Š. Jurija ob Pesnicu, 40 oralov, glavni donos: vinograd, sadonosnik, gozd. Na prodaj s pridelkom. Naslov: »Marstan«, Maribor, Rotovški trg 4. 1091

Umetni mlin, novo zidan, 4 tečaji, stalni pogon, na prometnem kraju, brez konkurenčnosti, sredi lepe vasi se pod ugodnimi plačilnimi pogoji po ceni proda. Ponudbe pod »Zlata jama« na upravo. 1077

Malo posestvo, hiša z dvema sobama, kuhinja in vrt, 5 minut od postaje Poljčane se proda za 40 tisoč dinarjev. J. Wouk. 1060

Lepo posestvo, 4 orale njiv, les in lepo poslopje, se proda. Roza Terbus, Osek št. 37, Sv. Trojica v Slov. goricah. 1067

Prodam malo posestvo po ugodni ceni Kotlje št. 18, bližu rimskega vrelca, eno uro do Guštanja. 1068 3-1

Min ali žaga z vodno močjo se vzame v najem ali se kupi T. Kuhar, Ptuj za postajo 24. 1070

Lepo posestvo, meri 10 oralov, ima vinograd, sadonosnik, njive, gozd, travnik, se po ceni proda. Naslov v upravnosti. 1076 2-1

Hiša z velikim in dobro nečim vrtom, stoeča zraven farne cerkve in šole, v najblžnji okolici Maribora, po ceni na prodaj. Vpraša se pri Ivanu Pevec, krojaski mojster, Maribor, Orožnjava ulica 1. 1075

Prodam takoj lepo posestvo, sedem oralov, z gospodarskim poslopjem v dobrem stanju. Cena zelo zmerna. Proda se v celoti ali po kosih. Več pove lastnik. Bratkočič Franc, Ivanjski vrh št. 16, Ivanjci. 1081

Posestvo 8 oralov proda Lubej Rošpah 3, Pesnica. 1062

Posestva od agrarne reforme se dobre od ogromnih posestev 560 oralov posekanega gozda, po nizki ceni, ugodnimi plačilnimi pogoji. Blizu glavne ceste, poleg od postaje in sela, gričevito, nekaj ravnic, brez kamenja, rovinovito. Za parceliranje je lahko dobiti Slovenske in Hrvate, denar dobro naložen. Inform. 5 znak. Ivan Uratnik i drug. Pivnica kot Virovitice, Slavonija. 1084 3-1

V najem se da majorija, 30 oralov, 4 voli proti živežu. Ponudbe pod blizu Maribora na upravo lista. 1058 2-1

Prvovrstno vinogradsko posestvo v lepem kraju Slovenskih goric, ugodno na prodaj. Pojasnila daje Majhenič, Maribor, Grajski trg 2. 1044 2-1

Lepo posestvo na prodaj. Poslopje zidano, z opeko krito, ima 5 sob, sadonosnik z mladim drejem, zemlje 2 oral, se proda po zmerni ceni; od železniške postaje oddaljeno samo 5 minut. 1002

Ob prilikih kmetskih dni 13., 14. in 15. avgusta se priporoča restavracija Kosov, Maribor, Grajski trg 1. Vedno gorka in mrzla jedila, štajerska in primorska kuhinja, tripe in golaš vedno sveži, štajersko in dalmatinsko vino ter morske ribe. 1104

Prodam vinske sode 600 do 1200 litrov; zamenjam tudi za vinski mošt in sadjevec. Prodam tudi cementno korito za govedo napajati. Ogleda se pri Francu Dolajš, Sv. Jakob v Slov. goricah. 1073 2-1

Več koleseljev, paručev in gospodarskih vozov po ceni na prodaj pri H. Krivanek, Maribor, Loška ulica 2. 1103

Pletene jopice, bluze, oprnske, robce ter sploh vso pleteno obleko za moške, ženske in otroke si najlaže izberete in na najceneje kupite tam, kjer se izdeluje in to je edino v strojni pletarni Marije Vejak, Maribor, Vetrinjska ul. 17. Prodaja se na trgovce tudi na debelo. 1072 3-1

Trivrsna harmonika se po ceni proda. Razlagova ulica 11. Maribor. 1088

Jakob Golobič, kipar v Ljutomeru priporoča bogato zalogu nagrobnih spomenikov od marmora in granita. Podobe za cerkve, kapele in razpela za polske križe iz lesa in kamna. Izredno znižane cene. 1083 6-1

FOTOGRAF JAPELJ Maribor, Aleksandrova cesta 25.

društva, šole itd. znaten popust. 971

Na lastni hiši Cankarjeva ulica št. 11, nasproti pošte. — Ustanovljena leta 1880 sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj, Vransko in rezervni zaklad. Hipotekarna posojila se v vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Poštne položnice na razpolago.

Prodam malo posestvo po ugodni ceni Kotlje št. 18, bližu rimskega vrelca, eno uro do Guštanja. 1068 3-1

Min ali žaga z vodno močjo se vzame v najem ali se kupi T. Kuhar, Ptuj za postajo 24. 1070

Lepo posestvo, meri 10 oralov, ima vinograd, sadonosnik, njive, gozd, travnik, se po ceni proda. Naslov v upravnosti. 1076 2-1

Hiša z velikim in dobro nečim vrtom, stoeča zraven farne cerkve in šole, v najblžnji okolici Maribora, po ceni na prodaj. Vpraša se pri Ivanu Pevec, krojaski mojster, Maribor, Orožnjava ulica 1. 1075

Prodam takoj lepo posestvo, sedem oralov, z gospodarskim poslopjem v dobrem stanju. Cena zelo zmerna. Proda se v celoti ali po kosih. Več pove lastnik. Bratkočič Franc, Ivanjski vrh št. 16, Ivanjci. 1081

Narodni dom, Štajerska klet Oset, prvovrstna vina, znižane cene hrani. Kegljišče. 540 19-1

FOTOGRAF JAPELJ, lepe slike, nizke cene, pride tudi na dom. 970

Maribor, Aleksandrova cesta 25.

Sode vseh velikosti ima vedno valogi Fran Repič, sodarsko podjetje v Ljubljani, Trnovo. Cene konkurenčno nizke. Postrežba točna. 1032 16-1

Brezalkoholna Producija v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10, pošte v vsakemu naročniku Slov. Gospodarja zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne vam žal! 863

Kmetje najboljše zamenjate in preše v tovarni bučnega olja

J. HOCHMÜLLER v MARIBORU

pri starem mostu juž. breg Drave. Po nizki ceni dobite najboljše otrobe in prgo. 1026 12-1

V trgovini

Franc Kolarč, Apače

morate kupovati, ker tam dobite dobro blago po nizki ceni.

Velika izbira blaga vseh vrst.

Fr. Ksav. Krajnja naslednik

MARTIN GAJŠEK, Maribor, Glavni trg

priporoča svojo veliko zalogu vsakovrstnih

posteljnih odej

lastnega izdelka na drobno in na debelo. — Zahtevajte cenik! 1101

Sveže sladne glivice

oddava v vsaki množini pivovarna T. Götz, Maribor. 1016

FRANJO VRABL

zidarski mojster

Dušanova ulica 2 MARIBOR Betnavska cesta se priporoča za vse v stavbo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi, katera izvršuje dobro, solidno in po najnižjih cenah. Načrti in proračuni brezplačno, če se mu delo poveri.

Vam priporoča svojo bogato zalogu steklene ter porcelanske posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakršna steklar.

ska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

Na dobro in na debelo.

Fran Strupi Celje

v lastni hiši Cankarjeva ulica št. 11, nasproti pošte. — Ustanovljena leta 1880

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj, Vransko in rezervni zaklad. Hipotekarna posojila se v vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Poštne položnice na razpolago.

Ob prilikih kmetskih dni v Mariboru

priporočam vsakemu obiskovalcu, da si ogleda

VELIKO RAZSTAVO

v Trgovskem domu v Mariboru.

Ogleđ krasne razstave je brezplačen.

Cenjenim obiskovalcem nudi obisk razstave prijeten spomin na lepe dneve v Mariboru. 1063



28. avgusta—5. septembra 1926.

Posebna razstava: dom in ognjišče.

25% znižana vožnja.

Legitimacije (vstopnice) se dobijo za 15 din. pri špediciji

A. Reisman, Maribor, Vojašnica ulica 6.

Hotelirji in gostilničarji pozor!

Vsled preselitve vinske trgovine razprodajam po nizkih cenah veliko zalogo pristnega

Ljutomerskega vina

od 56 litrov naprej. 1094

GJURO VALJAK, Maribor

specijalna trgovina z vinom.

Kmetski dnevi v Mariboru

dne 12., 13. in 14. avgusta 1926!

Kam boš krenil na okrepčilo po zborovanju in predavanjih? Seveda v slovito podzemsko prvo dalmatinsko klet, kjer dobiš sveže pečene ribe, klobase, sir, salame itd. in pristno dalmatinsko vino po izvanredno nizkih cenah. —

Pridi, vidi in se čudi! — Vabi Te 1079

I. DALMATINSKA KLET POVODNIK, MESARSKA 6.

Pozor!

Slavnemu občinstvu, znancem in prijateljem naznanjam, da prevzamem v

Preselitveno naznanilo.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem preselil delavnico iz Meljske ceste 74, v svojo lastno hišo v Mlinsko ulico št. 21.

Vsa naročila in popravila v oblikovanje možnih in ženskih klobukov se sprejemajo v trgovini na Aleksandrovi cesti št. 32.

Tam se dobri najnovejše fasone klobukov, možnih in ženskih po najnižjih cenah.

Z odličnim spoštovanjem 1052

Ivan Kvas,

MARIBOR, ALEKSADROVA CESTA 32. MARIBOR.

DESKE

iz hrastovih kraljev

(plohov), lepo, mehko blago 45, 50, 60, 80 mm, se takoj kupijo. Brze ponudbe pod »Hrast« na Oglasni zavod Kovacič, Maribor. 1038

Najboljše in zelo trpežno blago

na moške in ženske obleke, suknja, hlačevina, volneno blago, plavino, cesir, platno, robce, nogavice, gotove obleke in perilo kupite najcenejše le v trgovini

J. N. Sošarič, Maribor

Aleksandrova cesta 18.

Širite „Naš dom“!

Denar naložite

najboljše in najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru,
Stolna ulica št. 6 I.L.I.B.L.

Stolna ulica št. 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%,
na trimesečno odpoved po 8%.

Edino najboljši



šivalni stroji in kolesa so le
JOSIP PETELINC-A

LJUBLJANA

(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

= znamke Gritzner, Adler in Phönix =

za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo.
Istotam najboljši švicarski pletilni stroji znamke Dublex.

Pouk o vezenju in krpanju brezplačen.

Večletna garancija. Delavnica na razpolago.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

lastni, nevzgrajeni palači, Aleksandrova cesta 1, pred frančiškansko cerkvijo.

Skrbište vse Banka posle najkulantnejel — Najvišje obrestovanje vlog na knjižecu in v tekočem računu.

Pooblaščeni prodajalec sreč drž. razr. loterije.

Čujte!

Glejte!

MARTIN SUMER, KONJICE

Kdor hoče lepo in dobro običen biti, mora v Konjice hiteti; tam v trgovini Sumerjevi, se blago jako poceni dobi. Za obilen obisk se uljudno priporočam!

Godbena glasbila in strune

Priporočam svojo največjo zalogo pihal ter glasbil iz lesa, kot: gosli, kitare, tamburice itd. po najnižji ceni. Za nehibni in čisti zvok se se jamči. Vsa popravila se izvršujejo v lastni delavnici, strokovnaško.

VACLAV SCHRAMM, CELJE

špec. delavnica za izdelovanje godbenih glasbil

Nakup starih gosel, čeravno zlomljeneh.

RESENICA

je, da kupite: češko sukno, volneno blago, hlačevino, tiskovino, platno, svilene in cajgaste rute, nogavice, sraje, čevlje in drugo različno blago najboljše kakovosti po znižanih cenah samo v manufaktturni trgovini

„Pri solncu“

Za obilen obisk se priporoča:

K DROFENIK, CELJE, GLAVNI TRG 9.

CEVLJARNA

Zaloga vsakovrstnih čevljev lastnoročne izdelave po konkurenčnih cenah.

Dominik Uršič

Breg št. 1., Celje.

Razpošilja se tudi po pošti. — Na zahtevo se pošljejo tudi ceniki.

Na malo.

378

Na veliko.

Kdor v „Slov. Gospodarju“ oglašuje,
uspeha gotovo se raduje!

Otvoritveno naznanilo.

Podpisani javljajem cemj. občinstvu, da sem otvoril trgovino z mešanimi blagom v Slivnici pri Mariboru, poprej Čeh, ter se za obilen obisk najtoplejše priporočam.

JULIJ OMERZU, TRGOVEC, SLIVNICA pri MARIBORU.

Kmetje šmarskega sreza!

Botri in birmanci!

V sedanjem težkem času potreba Vam je poceni in dobro blago, zato pridite samo v staro, domačo trgovino

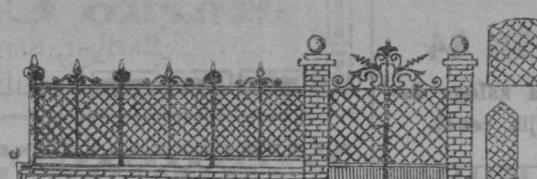
Ed. Suppanz v Pristavi.

Nizke cene!

Najlepše molitvenike in birmska darila.

Prva Jugoslovaška žična industrija d. o. o. Celje

Tov. telefon št. 117.



Izvršuje vse vrste žičnih pletenin in tkanin ter raznovrstne železne konstrukcije, ograje za gozdove, vrte in parke ter tenis igrališča, mreže za presipanje, posteljne vloge, železne postelje itd. 338



Vsi hočejo zlatnik,

ki se nahaja v

ZLATOROG TERPENTINOVEM
MILU.

Poskusite tudi Vašo srečo in preprčajte se o nedosegljivi kakovosti tega res čudovitega mila!